

ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରକାଶନ

# ବାଲି

ବିଦେଶରେ ହିନ୍ଦୁ ସଂସ୍କୃତି



୩

ପ୍ରକାଶ ପ୍ରସରଣ

ଭାରତ ବାହାରେ ଏମିତି ଅନେକ  
ଦେଶ ରହିଛି ଯେଉଁଠି ଭାରତୀୟ  
ସଂସ୍କୃତି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ତେବେ  
ଜଣ୍ମାନେସିଆର ବାଲି ଦୀପରେ  
ଭାରତ ସହ ଓଡ଼ିଶାର ମଧ୍ୟ ରହିଛି  
ଅନେକ ସମ୍ପର୍କ...



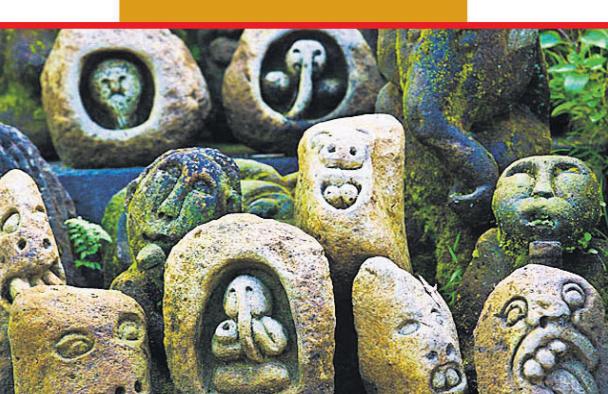
୮୯

ବିନେମା





ଘରକରଣା ଜିନିଷ, କାଠ ଓ ବାଉଁଶରେ ତିଆରି ବିଭିନ୍ନ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର, କାଟ, କ୍ଷେ ଏବଂ କୁସୁ କାମରେ ତିଆରି ଅନେକ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ବହୁକୁ ଦେଖିଲେ କାହାର ବି ଧାନ ଆକର୍ଷଣ ହୋଇଯିବା ସ୍ବାଭାବିକ । **ଖାଦ୍ୟପେଯ, ଭାଷା, ପରିପାଟି:** ଯେହେତୁ ବାଲିରେ ଧାନଚାଷ ପ୍ରଚୁର ହୋଇଥାଏ, ତେଣୁ ଏଠାକାର ମୁଖ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ହେଉଛି ଭାତ । ତେବେ ଏଠାରେ ଚେରାସ ବା ପାହାତୁ କାଟି ଥାକ ଥାକ କରି ଧାନ ଗାତା କରିବାର ପ୍ରଶାଳୀ ବେଶ ଆକର୍ଷଣ ଲାଗିଥାଏ । ମାଛ, ମାଂସ ବି ଏମାନଙ୍କର ଖୁବ ପ୍ରିୟ । କିନ୍ତୁ ହିମ୍ବମାନଙ୍କ ପରି ଏଠାରେ ଗୋମାଂସକୁ ବର୍ଜନ କରାଯାଇଛି । ସେହିପରି ବାଲିର ପ୍ରାଚାନ ଭାଷା ସଂସ୍କୃତ ବାରା ପ୍ରତିବିତ । ସେଠାରେ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାରେ ବି ଅନେକ ଗ୍ରହ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଅନ୍ୟପାଇଁ ଏମାନେ ପାରମାରିକ ପୋଷାକ ପିଣ୍ଡିବାକୁ ପସାଦ କରିଥାନ୍ତି । ଅନେକ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କ ସଂସ୍କର୍ଣ୍ଣରେ ଆସିଥିଲେ ବି ଏମାନେ ବିଦେଶୀ ସତ୍ୟତାକୁ କି ଆଧୁନିକ ପରିପାଟାକୁ ଆପଣେଇ ନାହାନ୍ତି । ସର୍ବଦା ଦେଖିଲୁ ସମ୍ମୁଖ୍ୟ ଭାଙ୍ଗି ହୋଇ ରହିଲା । ଭଲ ପୋଷାକ ପିଣ୍ଡିବାକୁ ଏମାନେ ଭଲ ପାଇଥାନ୍ତି । **ଯୋଗ ଓ ଧାନ ଉପରେ ଆୟୁ:** ବାଲିରେ ଅନେକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହୋଇଥାଏ । ମନକୁ ଶାନ୍ତ ରଖିବା ପାଇଁ ଏମାନେ ଯୋଗ, ଧାନ ଆଦି କରିବା ସହିତ ଭକ୍ତି ସଂଗୀତ ତଥା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କଥା ହୃଦୀବାକୁ ଭଲ ପାଇଥାନ୍ତି । **ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତନରେ ବି ଆୟୁା:** ସ୍ଵରସମ ସୁନ୍ଦର ତଥା ମନମୋହନ ଆକର୍ଷଣ ପାଇଁ ବାଲିଦ୍ୱାପରେ ସବୁବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କର ଭିତ୍ତି ଜମିଥାଏ । ତେବେ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କ ହୁଳନାରେ ଭାରତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକ ଏଠାକାର ସୁନ୍ଦର ସମ୍ମୁଖ୍ୟାରେ ଆସିଥାନ୍ତି । ଏହି ପଞ୍ଚରେ ଗୋଟିଏ କାରଣ ହେଉଛି ଏଠାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଥିବା ହିଁ ସଂସ୍କୃତ ଓ ପରମଗା । ଆଉ ଏକ କାରଣ ହେଉଛି ଏଠାକାର ମୁଦ୍ରା । ଏଠାକାର ମୁଦ୍ରା ତୁଳନାରେ ଭାରତୀୟ ମୁଦ୍ରା ମୂଲ୍ୟ ତେର ଅଧିକ । ତେଣୁ ଭାରତୀୟଙ୍କୁ ମୁଦ୍ରାକମାର୍ଜନରେ ଏଠାରେ ବୁଲିବାକୁ ସୁନ୍ଦରିତା ହୋଇଥାଏ । ଦିନେ ହମିମୁନ ଦେଖିଲେନେଶନ ଭାବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକ ଗର୍ହଣରେ ଏହା ପରିଚିତ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏବେ ଲଞ୍ଛାନେରୀଆର ଏହି ଦ୍ୱାପ ହଲିତେ ସବୁ ଭାବେ ଦେଖି ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଛି । ଖାସ ଏହି କାରଣ ପାଇଁ ୨୦୧୩ ମସିହାରେ ଏଠାକୁ ପ୍ରାୟ ୨୦ ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆୟିଥିବାର ସୁଚନା ରହିଛି । ତନ୍ଦ୍ରରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ କେବଳ ଭାରତୀୟ ହେଲେ । **ଓଡ଼ିଶା ସହ ବାଲିଦ୍ୱାପର ସମ୍ପକ୍:** ପ୍ରାଚାନ ଉକ୍ତନାର ନୌବାଣିଜ୍ୟ ପରମରା ଓ ସଂସ୍କୃତ ସମୟ ବିଶ୍ୱରେ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିପାରିଛି । ଜଣାୟାଏ ଯେ, କଳିଙ୍ଗରେ ଅନେକ ବୃତ୍ତ ବନ୍ଦର ଥିଲା ଏବଂ ବହୁ ପ୍ରକାର ଜାହାଜ ତିଆରି ହେଉଥିଲା । ଆଉ ଏହି ଜାହାଜଗୁଡ଼ିକ ସାହାଯ୍ୟରେ ଉକ୍ତନାଯମାନେ ସମ୍ମୁଦ୍ର ବନ୍ଦରେ ଆତ୍ୟାତ ହୋଇ ବାଣିଜ୍ୟ କରିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ତେବେ ଆଶାଦ୍ରୁ କାର୍ତ୍ତିକ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦକ୍ଷିଣ ପଣ୍ଡିମ ମୌସୁମୀ ବାୟୁ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଥିବାରୁ ନଦୀଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ଣ୍ଣଗର୍ଭ ଥାନ୍ତି । ଆଉ କାର୍ତ୍ତିକ ମାସରୁ ଚେତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେ ମାସ ଉତ୍ତରପୂର୍ବ ଦିଗରୁ ବାୟୁ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ବାୟୁର ସହାୟତାରେ ଉକ୍ତନା ସାହାୟୀ ବୀର ବଣିଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ଦୁଇ ଦେଶର ଗବେଷଣା ଏତ୍ତିକାରୀ ନିମନ୍ତେ ପଥ ଉନ୍ନତ ସୁଗମ ହୋଇପାରିବ ।



ସମ୍ପଦାଯ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ନୌବାଣିଜ୍ୟ କରିବା ସମୟରେ କୈବଳ୍ୟାନେ ନୌବାଣିଶା ଓ କ୍ଷତ୍ରିୟମାନେ ବାଣିଜ୍ୟ କୈବଳ୍ୟରେ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ଯାଉଥିଲେ । ସାଧବ ପୁଅମାନେ ବାଲିଦ୍ୱାପ, ସିଂହଳ, ଜାତା, ସୁମାତ୍ରା, ବୋର୍ନ୍‌ଡିପାର୍, ଗାଲନା ଓ ରମ୍ବ ଜତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାନକୁ ବିନିଜ କରିବା ପାଇଁ ସାଙ୍ଗରେ ପାନ, ତୁଳା, ମୂଳ୍ୟବାନ କାଠ, ହାତାଦାନ୍ତ, ସୁନ୍ଦରିଗା, ଶଙ୍କ, ପୁରୁନିପଥର ଖେଦିତ ମୂର୍ତ୍ତି, ଝୁଣା, ମସଲା ନେଇ ଯାଉଥିଲେ । ଫେରିବା ସମୟରେ ରଦ୍ଧରୀ, ମାଣିକ୍ୟ, ବାଲିଦ୍ୱାପର ମୋଟିମାଳ, ସିଂହଳ ଦ୍ୱାପର କଳାମୋଟା ପାଟ, ହୀରା, ମଲାକତି ଆଦି ନେଇ ଆସୁଥିଲେ । ତେବେ ସବୁ ଦ୍ୱାପ ଅପେକ୍ଷା ବାଲିଦ୍ୱାପ ସହ କଳିଙ୍ଗର ସମ୍ପର୍କଅତ୍ୟନ୍ତ କଲିଷ୍ଟଥିଲା । ବୃଦ୍ଧର ସଂକ୍ଷିତା ଓ ଜାତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ବାଣିଜ୍ୟରେ ବହୁ ଘରଣାର ଅବତାରଣା କରାଯାଇଛି । ଜାତା ଓ ବାଲିଦ୍ୱାପରେ ପ୍ରଚଳିତ କିମ୍ବଦ୍ଵାରା ଜଣାୟାଏ ଯେ, ସର୍ବପ୍ରଥମ କଳିଙ୍ଗର ହିସୁମାନେ ସେଠାରେ ବସନ୍ତ ପାଇଁ ଦ୍ୱାପନ କରିଥିଲେ । କଳିଙ୍ଗର ରାଜପୁତ୍ର ୧୫୭୭ ୭୦ ହଜାର ହିସୁ ପରିବାରଙ୍କୁ ବାଲି ଓ ଜାତା ଦ୍ୱାପରେ ସବାସ ପାଇଁ ପଠାଇଲୁଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ହିସୁମାନେ ଏଠାରେ ବସନ୍ତ ଦ୍ୱାପନ କରିଥିଲେ । କଳିଙ୍ଗର ରାଜପୁତ୍ର ୧୫୭୭ ୭୦ ହଜାର ହିସୁ ପରିବାରଙ୍କୁ ବାଲି ଓ ଜାତା ଦ୍ୱାପରେ ସବାସ ପାଇଁ ପଠାଇଲୁଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ହିସୁମାନେ ଏଠାରେ ବସନ୍ତ ଦ୍ୱାପନ କରିଥିଲେ । କଳିଙ୍ଗର ବାଣିଜ୍ୟ ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନର ବାନ ଅନୁମନୀୟ । ସେମାନଙ୍କର ବେଶଭୂଷା, ଆଗାର ବ୍ୟବହାର, ପରିପାଣ, ପୂରାବିଧି, ପର୍ବପର୍ବାଣି ଓ ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଲବ୍ୟାଦି ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି । ବାଲି ଅଧୁବାସା ‘ମା’ କୁ ସମ୍ମେଧନ କରି ‘ବୁ’ ଏବଂ ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନ କହନ୍ତି ‘ବୋଉ’ । ଆମ ରାଜ୍ୟର ‘ଗୁଆ’ ବାଲିରେ ‘ବୁଆ’ ନାମରେ ପରିଚିତ । ଆମର ‘ଚିନାବାଦାମ’ କୁ ବାଲିରେ ‘ଚିନା’ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥାଏ । ସେହିପରି ଓଡ଼ିଶାବାସାଙ୍କ ପରି ଶାର ବିଶେଷ କରି ସଜନା ଶାର ବାଲି ଅଧୁବାସାଙ୍କ ଭାରତ ପାଇଁ । କିମ୍ବଦ୍ଵାରା ପରିଚିତ ମଜ୍ଜା ଓ ଭଣ୍ଡାକୁ ଖାଦ୍ୟରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ପୁନଶ୍ଚ ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନ ପରି ନାମ ପ୍ରକାର ପିଠା, ମାଛ, ମାଛର ପତ୍ରପୋଡା ବି ଖାଇବାକୁ ସେମାନେ ଭଲ ପାଇଥାନ୍ତି । ଆମର ସମ୍ମଲପୁର ଶାର ପରି ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଶାରି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରନ୍ତି ଓ ଶାରି ତାଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରିୟ । ଏଥିରୁ ଜଣାୟାଏ ଯେ, ଆଜି ବି ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନ ଚଳଣି ସହ ବାଲିଦ୍ୱାପର କେତେ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରହିଛି । ତଥାପି ମଧ୍ୟ ସମୟର ପ୍ରୋତ୍ସରେ ଏହି ସଂସ୍କୃତିକ ଓ ବାଣିଜ୍ୟକ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନେକ କିଛି ବିଲ୍ଲେବ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ।

ସେଥିପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ବନ୍ଦରର ବିକାଶ ପାଇଁ ବୃଦ୍ଧିକାରୀ ଉଦ୍ୟମ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି । ଏହି ବନ୍ଦରଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ହୋଇପାରିଲେ ଅତାତର ସ୍ଥାନକୁ ପୁନର୍ବୃଦ୍ଧି କରି ବାଲିଦ୍ୱାପ ସହ ଆମର ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ବାଣିଜ୍ୟକ ସମ୍ପର୍କ ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ଦୁଇ ଦେଶର ଗବେଷଣା ଏତ୍ତିକାରୀ ନିମନ୍ତେ ପଥ ଉନ୍ନତ ସୁଗମ ହୋଇପାରିବ ।

-ଅନ୍ତିମ ମିଶ୍ର



## ଫ୍ୟାଶନେବଳ୍ ଉଲେନ୍ ଡେର

ରତ୍ନ ଯାହା ହେଉନା କହିଙ୍କି  
ମହିଳାମାନେ ନିଜ ଲୁକ୍ ଓ ଆଉର୍ଫିରକୁ  
ନେଇ ସବୁବେଳେ ଯତ୍ନଶୀଳା ତେବେ  
ଶୀତଦିନରେ କିନ୍ତୁ ଫ୍ୟାଶନେବଳ୍  
ଉଲେନ୍ ଡେର ପିଣ୍ଡ ପାଇପାରିବେ  
କ୍ଲୁଷ୍ଟି ଓ ଷ୍ଟାଇଲିସ୍ ଲୁକ୍...



**କ୍ଷେତ୍ର:** ଏବେ ଉଲେନ୍ କ୍ଷେତ୍ର ଖୁବ ଚ୍ରେଷ୍ଠ ଚାଲିଛି । ଯେଉଁଥିରେ ଆପଣ କେଣ୍ଟିଲ  
ଏବଂ ଫ୍ୟାଶନେବଳ୍ ଲାଗିପାରିବେ । ଏହା ଶାତରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ସହ ଷ୍ଟାଇଲିସ୍  
ଲୁକ୍ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥାଏ । ଫ୍ଲୁର ଥିବା ଚପ୍ ସହ ଉଲେନ୍ ସବୁ ପିଣ୍ଡିଲେ ଆପଣ  
ଆକର୍ଷକ ଲାଗିବେ ।

**ଜ୍ୟାକେର୍:** ଜ୍ୟାକେର୍ ଫ୍ୟାଶନ କାହାକୁ ବା ଭଲ ନ ଲାଗେ । ତେବେ ଶୀତଦିନରେ  
ମଧ୍ୟ ଉଲେନ୍ ଜ୍ୟାକେର୍ କ୍ଲୁଷ୍ଟି ଓ ଆକର୍ଷକ ଲୁକ୍ ଦେଇଥାଏ । ଏବେ ବିଭିନ୍ନ  
ଡିଜାଇନର ଉଲେନ୍ ଜ୍ୟାକେର୍ ମିଳୁଛି, ଯାହାକୁ ଆପଣ ଯେବୋଣୀସି ଆଉର  
ପିଟ ସହ ମିଳୁ ମ୍ୟାଟ କରି ପିଣ୍ଡ ପାରିବେ ।

**ଉଲେନ୍ ଚପ୍:** ଉଲେନ୍ର ବିଭିନ୍ନ ଡିଜାଇନ ଚପ୍କୁ ଜିବୁ ସହ ପିଣ୍ଡ ଆପଣ ଷ୍ଟାଇଲିସ୍  
ଲୁକ୍ ପାଇପାରିବେ । ଉଲେନ୍ ଚପ୍କୁ ଅଧିସିଆଳ ଆଉର୍ଫିଚ୍ ସହ ମଧ୍ୟ ଆଉ  
କରିପାରିବେ । ଉଲେନ୍ର ଲଙ୍ଘ ଚପ୍ ଓ ଥ୍ରି ପିସ ତ୍ରେସ ଆପଣଙ୍କୁ ଫ୍ୟାଟ୍ ଲୁକ୍  
ଦେଇପାରିବ ।

**ଉଲେନ୍ ହ୍ୟାଣ୍ଟ ବ୍ୟାଗ୍:** ମହିଳାମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଆଉର ପିଟ ସହ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ  
ଡିଜାଇନର ହ୍ୟାଣ୍ଟ ବ୍ୟାଗ୍ କରିଥାନ୍ତି । ତେବେ ଶୀତଦିନରେ ମଧ୍ୟ ଆଉର  
ପିଟ ସହ ମ୍ୟାଟିଂ ଉଲେନ୍ ହ୍ୟାଣ୍ଟବ୍ୟାଗ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ । ବଜାରରେ  
ଏବେ ବିଭିନ୍ନ କଳରର ଷ୍ଟାଇଲିସ୍ ଉଲେନ୍ ବ୍ୟାଗ ମିଳୁଛି । ଏହାକୁ ଉତ୍ସ  
ଗ୍ରାହିନୀଳ ଓ ଡ୍ରେଷ୍ଟନ ଆଉର୍ଫିଚ୍ ସହ କାହାରି କରିପାରିବେ । ଶୀତଦିନ ଛତା  
ଅନ୍ୟଦିନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଉଲେନ୍ ହ୍ୟାଣ୍ଟବ୍ୟାଗ ଷ୍ଟାଇଲିସ୍ ଲୁକ୍ ଦେଇପାରିବ ।

**ଷ୍ଟାର୍ଟ୍:** ଷ୍ଟାର୍ଟ୍ ଫ୍ୟାଶନ ମଧ୍ୟ ସବୁ ମହିଳାଙ୍କ ପାସର । ସେଥିପାଇଁ ଶାତଦିନେ ମଧ୍ୟ  
ଉଲେନ୍ ଷ୍ଟାର୍ଟ୍ ମହିଳାମଙ୍କ ଲୁକ୍କୁ ଦିଗ୍ବୁତି କରିଥାଏ । ଏହା ଶାତ ଦୂର  
କରିବା ସହ ଫ୍ୟାଶନେବଳ୍ ଲୁକ୍ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥାଏ ।

**ଲଙ୍କ୍ କୋଟ୍:** ଲଙ୍କ୍ ଉଲେନ୍ କୋଟ୍ ଅଧିସିଆଳ ଆଉର୍ଫିଚ୍ ସହ ବେଶ ମ୍ୟାର  
କରିଥାଏ । ଉତ୍ସ ମହିଳା ଓ ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ ଉଲେନ୍ କୋଟ୍ ଷ୍ଟାଇଲିସ୍ ଲୁକ୍  
ଦେଇଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଶାତଦିନେ ଅଧିକାଂଶ ମହିଳା ଲଙ୍କ୍ କୋଟ୍ ପିଣ୍ଡିଲୁକୁ  
ପାସର କରିଥାନ୍ତି ।

**କ୍ୟାପ୍:** ଉଲେନ୍ର ବିଭିନ୍ନ କଳରପ୍ଲଟ ଓ ଡିଜାଇନର କ୍ୟାପ୍ ମିଳିଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ  
ଆଉର୍ଫିଚ୍ ସହ ଉଲେନ୍ କ୍ୟାପ୍ କ୍ଲୁଷ୍ଟି ଲୁକ୍ ଦେଇଥାଏ । ଅଣ୍ଟା ଘୁମାନଙ୍କୁ  
ବୁଲିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ ଉଲେନ୍ କ୍ୟାପ୍ ଶାତରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ସହ ଷ୍ଟାଇଲିସ୍ ଲୁକ୍  
ଦେଇଥାଏ ।



# କଳା ସଂସ୍କରିତ ହିଁ ମୋ ଜୀବନ

କାହିଁ କେଉଁ କାଳରୁ ଲୋକକଳାର ସୃଷ୍ଟି । ଗାଁ ହେଉ କି ସହର ବିଭିନ୍ନ ସାଂସ୍କରିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପାରମ୍ପରିକ ଲୋକକଳାର ଆଦର ରହିଛି । ତେବେ ଓଡ଼ିଶାର ଏମିତି ଏକ ଲୋକକଳାରେ ପ୍ରାୟ ୪୭ ବର୍ଷାବରି ନିଜର ସାଧନାକୁ ଜାରିରଖୁଣ୍ଡତି ପଢ଼ୁଣ୍ଡୀ ତଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚବ ଚରଣ ଦାସ । ଜଣେ ସାଧାରଣ ମନୀଷ ; ମାତ୍ର ଅସାଧାରଣ ପ୍ରତିଭାର ଅଧିକାରୀ । ସେ ଏକାଧାରରେ ଜଣେ କବି, ଗାୟତ୍ରୀକାର, ଲୋକନାୟେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ତଥା ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରତିଭାର ନିରଳସ ସାଧକ । ତାଙ୍କ ମନପ୍ରାଣରେ ସର୍ବଦା ଲୋକକଳା ପାଇଁ, ଯେଉଁପାଇଁ ସେ ଅନେକ ସନ୍ନାନରେ ସନ୍ନାନିତ...

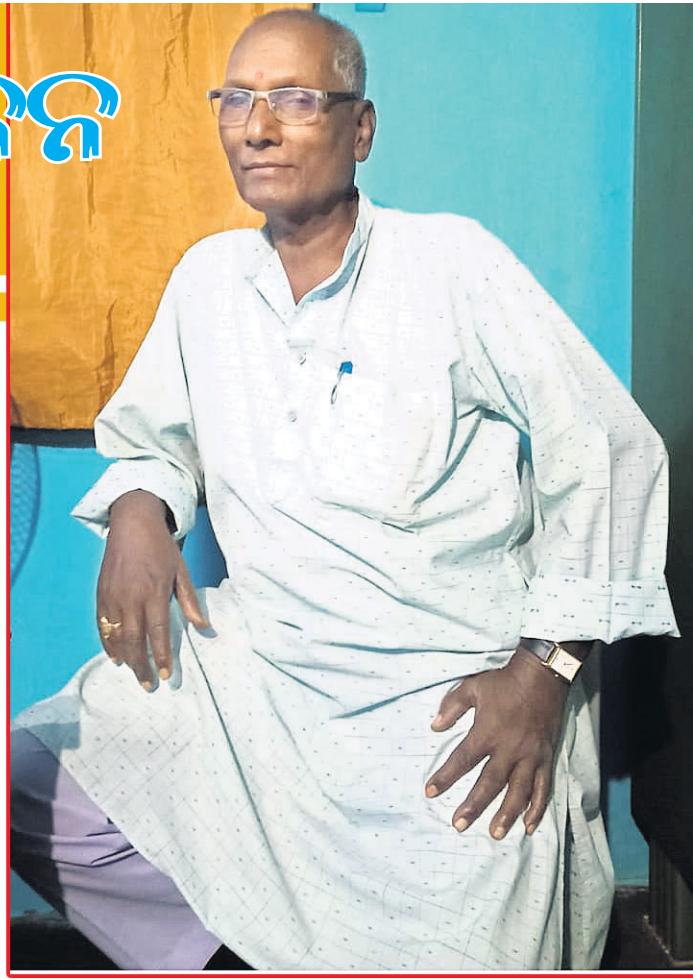
**ପଢ଼ୁଣ୍ଡୀ ତଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚବ ଚରଣ ଦାସ**  
ଏକାଧାରରେ ଜଣେ କବି, ଗାୟତ୍ରୀକାର ଓ  
ଲୋକନାୟେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ । ତାଙ୍କ ମନପ୍ରାଣ  
ସର୍ବଦା ଲୋକକଳା ପାଇଁ, ଯେଉଁପାଇଁ ସେ  
ଅନେକ ସନ୍ନାନରେ ସନ୍ନାନିତ...

ଯୋଡ଼ିନାଗରା, ଯୋଡ଼ିମହୁରି ବାଦ୍ୟର ତାଳେ ତାଳେ ଦୁଇଜଣ କଳାକାର ନାୟକ ନାୟିକାଙ୍କ ଅଭିନ୍ୟରେ  
ମାନଅଭିନାନତାରୁ ଘରଚଳଣି ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ତଗଭାଲି, ମନମତାଣିଆ ଆଶ୍ଵମାତି ସଂଗୀତକୁ ନେଇ ନାଟ କରିଥାନ୍ତି । ଏପରି କି ସଙ୍ଗୀତରେ ପ୍ରଶ୍ନୋଭର ଛଳରେ ଦୁଇଁଙ୍କ କଥା କଟାକଟି ଚାଲେ । ଯଥା- କଳା ଚାରିଜାତି କୁହ ନାଗରରେ କଳା ଚାରିଜାତି କୁହ, କଳା ଚାରିଜାତି କହି ନ ପାରିଲେ -ନାଗରରେ ମୋ ଗୋଡ଼ ରଷିବାକୁ ରୁହ... । ଏଥରେ ସାମାଜିକ ଚଳଣି, ହାସ୍ୟରସ, ବିରହ, ଭକ୍ତିରସ, ପ୍ରେମ ଆଦି ସାମାଜିକ ସରଚେତନତା ରହିଥାଏ । ଯୋଡ଼ିନାଗର ବେଶପରିପଣ ସତନ୍ତ୍ର । କଳାକାରଙ୍କ ଗୋଡ଼ଠାରୁ ମୁଣ୍ଡଯାଏ ବେଶଭୂକାର ସତନ୍ତ୍ର ରହିଛି । ଦିନ ଥିଲା ଗାଁଗଣ୍ଠାରେ ରାତିରେ ଗଛରେ କିମା ଖୁଣ୍ଟରେ ଲକ୍ଷଣ ଖୁଲାଇ ଯୋଡ଼ିନାଟ ପରିବେଶଣ କରୁଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର ଯୋଡ଼ିନାଟକୁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳକୁ ଜିଲ୍ଲା, ରାଜ୍ୟ, ଗୀତୀଯତ୍ରରେ ପହଞ୍ଚିବାରେ ଖୁସି ହୋଇଛି ।

ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି ଲୋକକଳା ପରିବେଶଣ କରି ଅନେକ ଅନୁଭୂତିକୁ ସାଉଁଛି । ଅନେକ କଳାକାର ମୋ ସହିତ ରହିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ସମୟକୁ ମୋଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଅଳଗା ରହି କଳା ପରିବେଶଣ କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆଜିକାଳ ସରକାରୀ ପ୍ରତରେ ପ୍ରକୃତ କଳାକାରଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ମିଳିବାରେ କଳାକାରଟିର ଆୟୁଷ ସରିଯାଏ । ହେଲେ ଚିନ୍ହବା ବିଳମ୍ବ ହୁଏ କିମା ଅଲୋଡ଼ା ହୋଇ

ରହିଯାଏ । ପୂର୍ବତନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ବିକ୍ରୀ ପଜନାୟକ, ଜାନକୀବଲାଭ ପଜନାୟକଙ୍କାରୁ ପୁରସ୍କାର ମିଳିଛି । ପୂର୍ବତନ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ତଙ୍କୁ ଏପିଜେ ଅବସୁଲ କଳାମଙ୍କ କଥା ମନେପଡ଼େ - ଏମିତି ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖ ଯେପରି ଆଗକୁ ବଜିବା ମତେ ଏହା ଅଧିକ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଛି । ଏବେ ମୋ କାନ୍ଦରେ ମୋକଳା ସଂକ୍ଷିତ୍ରୁ ମୁଁ ବୋହି ଚାଲିଛି । ଜବନର ଶେଷଯାଏ ଖୁସାରେ କଳାସଂକ୍ଷିତି ପ୍ରଚାର କରୁଥିବା ମାତ୍ର ମତେ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଶଦ୍ଵେଶୀ କରାଯାଇଛି ତାହା ମୁଁ ଅନୁଭବକରେ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ହିପାରେନା । ୨୦୧୪ରେ ଉଚ୍ଚବ ସଂସ୍କରିତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ତଙ୍କୁ ରେଟ ମିଳିବା ସବୁଠାରୁ ଖୁସା ଦେଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ ୧୯୯୭-୧୯୯୮ ଲାଗି ଲୋକନ୍ତ୍ୟ ଯୋଡ଼ିନାଟ ପାଇଁ ପୁରସ୍କାର ହୋଇଛି । ୨୦୦୭ରେ ଆକାଶବାଣୀ କଟକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧିତ, ସେହିବର୍ଷ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ତଙ୍କୁ ଏପିଜେ ଅବସୁଲ କଳାମଙ୍କାରୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ । କିନ୍ତୁ ସମୟକୁ କେତେକ ପାରମରିକ ଲୋକକଳାରେ କିନ୍ତୁ ବି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ଏପରି କି କେତେକ ଲୋକକଳା ଯାହା ଏବେ ବିଳୁପୁର୍ଯ୍ୟ । ମାତ୍ର ବିଳମ୍ବ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସରକାରାତ୍ମକରେ ଲୋକକଳାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ କେତେକ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆୟାଇଛି । ଏବେ ଏହି କଳାର ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ସାକୃତି ମିଳିଛି ; ଯାହାକି କଳା ଓ କଳାକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଶୁଭସଙ୍କେତ ମନେହୁସ ।

-ବନ୍ଦିହାରୀ ବେହେରା





# ଶ୍ରୀଅ - ପୁଷ୍ଟି ଦୃଶ୍ୟ

-ଗାୟତ୍ରୀ ଦାସ

ଦୃଶ୍ୟ - ଏକ

ଗୋଟିଏ ନୁହେଁ... ଏକାବେଳକେ ଦିଗ୍ଗା। ପୋଛାପୋଛି କରି ଯେତେବେଳେ ସିକ୍ଷର ଆଶି ଦୁଇ ପାଖରେ ଦୁଇ ଜଣଙ୍ଗୁ ଶୁଆଇ ଦେଇ ଗଲେ, ଘୃଣାରେ ମୋ ଦେହ ସାଂକୁଡ଼ି ଗଲା। ଜଙ୍ଗା ହେଉଥିଲା ଦୌଡ଼ି ପଳେଇ ଯାଆନ୍ତି କି କେଉଁ ଅଗନାଅଗ୍ନି ବନସ୍ପୁତ୍ର; ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏମାନଙ୍କର କୁଆଁ ଶବ୍ଦ ପହଞ୍ଚି ପାରନ୍ତାନି । ମୁଁ ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତି ମୋ ଗର୍ଭ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଆଉ ପ୍ରସବ ପାତାର ଅନୁଭବ । ହେଲେ ସଦ୍ୟ କଞ୍ଚା କ୍ଷତରୀ ବେତ୍ତରୁ ଉଠିବା ପାଇଁ ଦେଉ ନ ଥିଲା । ସେ ଆଶି ଧରେଇ ଦେଲେ ଜଣଙ୍ଗୁ । ୩୫..ଛାତି ପାତି ଯିବକି ମୋର, ତା' ମୁହଁଙ୍କୁ ଚାହେଁ ପାରିବାର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମୋର ନ ଥିଲା । ସେ କାହୁଥିଲା ରାହାଧରି ଭୋକରେ । ମୋ ଛାତିରେ ଝୁଲି ରହିଥିଲା କଷ କ୍ଷୀର ଓ ଜନ । ମୋତେ ସେ ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ମଧ୍ୟ ମୁକୁଳିବାର ଥିଲା । ତାକୁ ଗୋଟେ ହାତରେ ଉଠେଇ ଆଶି ଛାତିରେ ଲଗେଇ ଦେଲି । ଥମ ହୋଇ ରୂପ ପଢିଗଲା ସେ । ମୁଁ ଏଥର ମୋ ଅପରପାର୍ଶ୍ଵ ଚାହିଁଲା । ଆରଟା ନ ଥିଲା ତା' ଜାଗାରେ । ୩୬...ମୁଁ ଆଶ୍ରମ ହେଲି । ଆରଟା ତ୍ରୁମ ଥିଲା ବୋଧେ ମୋର । ଏବେ ତାଙ୍କୁ ପାଖକୁ ଡାକିଲା । କହିଲି ଆମର ତ ଆଗରୁ ତୁଳଟା ଅଛନ୍ତି । ଏଇଟା ପୁଣି କ'ଣ ହେବ । ଦେଇ ଦିଅ କେଉଁ ଅନୁଭବା ଅବା ଅଭାଗୀ ମା'କୁ । ପାଳି ପୋଷି ବଜେଜବ । ସେ ମୋତେ ପାଖକୁ ଆଉଜେଇ ନେଲେ । ମୋ ତ୍ରୁମ ଦୂର କଲେ । ଏଇ ହେଁ ତ୍ରୁମ ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ପୁତ୍ର । ମୋ ଦୃଷ୍ଟି ଲମ୍ବି ଗଲା । ଦୋକିରେ ଗୋଡ଼ହାତ ଛାତୁ ଥିଲା ମୋର ଆଗାମୀ ବଂଶଧର ।

ଦୃଶ୍ୟ - ପୁରୁଷ

ମୁଁ ଶବ୍ଦ ହୋଇସାରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ପକ୍ଷପାତିତାରୁ ମୁକୁଳ  
ନ ଥିଲି । ମୋ ଛାତି ଉପରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି କାନ୍ଦୁଥିଲେ ଦୁଇ  
ଝିଆ । ବ୍ରାଜୀମାନେ କ୍ରିୟା କର୍ମ ସରଖାମ ଯୋଗାତରେ  
ଲାଗିପଢ଼ିଥିଲେ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ମୋ ପୁଅଞ୍ଚୁ ଖୋଜୁଥିଲି । ମୋ  
ଚାରିପାଖେ ନ ପାଇ ମୁଁ ହତଶ ହେଲି । ଏବେ ଛ' ଖଣ୍ଡ  
କାଠ, ପାଳ ବରୁଆ, ମାଟି ହାଣ୍ଡି ଆଉ ମଲା ଭୁଲସା ଆଡ଼େ  
ମୁହଁ ବୁଲାଇଲି । କେଉଁ ଜିନିଷ ସହ ବି ଉପଚ୍ଛିତ ନ ଥିଲା ସେ ।  
ମୋ ଆଖି ଆକାଶର କେବଳ ତାକୁ ହିଁ ଖୋଜୁଥିଲା । ପୁ ନର୍କର  
ସାହାଶ ମେଲା ଥିବାର ମୋତେ ଦେଖିବା ଯାଉଥିଲା । ମୁଁ ବିକଳ  
ହେଉଥିଲି ତ' ହାତରୁ ନିଃାଂଶ ଟିକେ ପାଇବା ପାଇଁ ମାତ୍ର ସେ  
ଉପଚ୍ଛିତ ନ ଥିଲା । ଲେଲିହାନ ଶିଖାରେ ଜଳ ଯାଉଥିଲା ମୋ  
ଶରୀର । ଖଣ୍ଡ ଦୂରରେ ଝିଅଟିଏ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା ହାତରେ  
ବାହି ଖଣ୍ଡ ଧରି । ତା' ଆଖି ଆଉ ମୁହଁ ଖାଉଳି ଦିଶୁଥିଲା ।  
ସମ୍ବରତଙ୍ଗ ସେ ହିଁ ମୋ ମୁହଁରେ ଅଗ୍ରି ସଂଘୋଗ କରିଥିଲା ।  
ଏବେ ମୁଁ ବୁଝି ସାରିଥିଲି, ସେବିନ ଦେଲିରେ ହାତଗୋଡ଼ ଛାଟି  
ଖେଳୁଥିବା ନବଜାତକଟି ମୋ ସବା ସାନ ଝିଆ ଥିଲା ; ଯାହାର  
ଉପଚ୍ଛିତ ମୁଁ ଏୟାଏ ଅସାକାର କରୁଥିଲି । ଆଜିଯାଏ ଏକ  
କାହିଁନିକ ଚିତ୍ରକୁ ନେଇ ମୁଁ ଚୁପ୍ତ ଥିଲା । ମୁଁ ମୋ ସତ ସ୍ବାକାର  
କଲା ପରେ ପଢ଼ାସନରେ ଶୁନ୍ୟରେ ଭାସି ଚାଲିଥିଲି ସ୍ଵର୍ଗର  
ପ୍ରାଚୁର୍ୟ ଆକୁବା ।

-ଗୀତାଗ୍ରାମ, ଅନୁଗୋଳ, ମୋ-୮୯୪୯୪୭୪୪୩

ତିନୋଟି ଏକପଦୀ

-ଭରତ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାଶ

୧୩

ମୋ ହୃଦୟ ଭାବ ପ୍ରତି ଅନୁଭବ  
ଅଧରରୁ ପାତ ତୁମେ  
ପ୍ରତି ଜାତିରେ ପ୍ରଶନ୍ନ ନିର୍ଯ୍ୟାଏ  
ଲେଖା ଅଛି ତୁମ ନାମେ ।

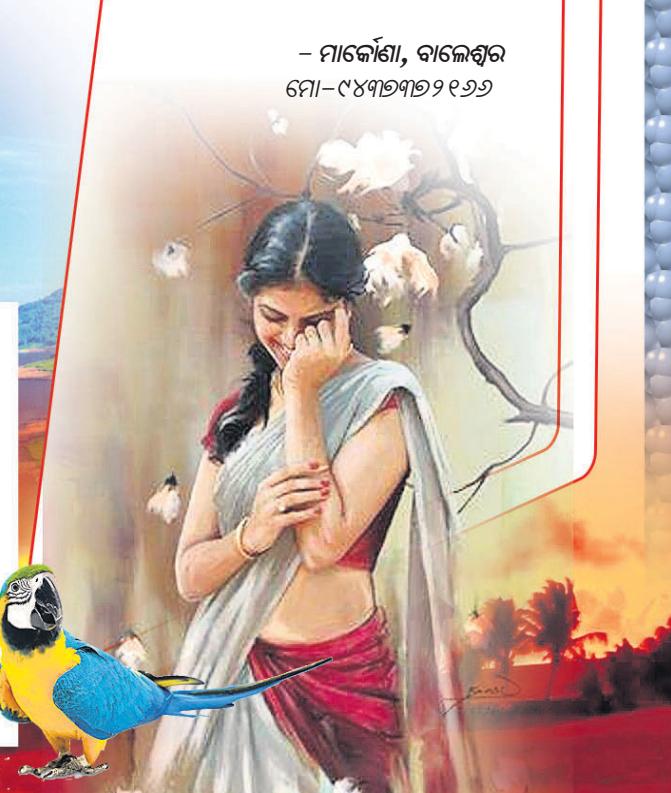
୪୩

ପ୍ରୁତି ଅନୁପମ ହୃଦୟ କୁମୁଦ  
ସମାଧି ଦେଉଛି ଚିରେ  
ପ୍ରତାଙ୍ଗିତ ପ୍ରାଣ ବିରହେ ଦାରୁଣ  
ଯାତନା ଦିଅ ନା ମୋତେ ।

ତେଜି

ପ୍ରତି ନିଶ୍ଚାଥରେ ଅଭିସାରିକା ସେ  
ସଜାଏ ନିଜର ରୂପ  
ପ୍ରଶନ୍ନୀ ହେ ଭୁମେ ପ୍ରାତି ଭ୍ରମ ଭୁମେ  
ଜଳାଥ ପ୍ରଶନ୍ନ ଦାପ ।

- ମାକୋଣା, ବାଲେଶ୍ୱର  
ମୋ-୯୪୩୭୩୭୭୭୭୭୭



୬୯୮

-ଉବାନୀ ଭୂଷଣ୍

୯ ମାଟି ତୋର  
ଏ ଆକାଶ ତୋର  
ପାଣି ତୋର  
ପବନ ବି ତୋର ।  
ଏ ଜଙ୍ଗଳ ତୋର

ଏ ପାହାଡ଼ ବି ତୋର ।  
କିଏ କହିଲା ତୋର ଦେଶ  
ନାହିଁ ?

ଦେଶ ଖଣ୍ଡ ମାଟି ନୁହେଁ  
କି, ନାଲି ନେଲି ଗାରଚଣା  
ସୀମାରେଖା ନୁହେଁ ।  
ଯିଏ ଯେତେବେଳେ ପାରିବା

ତୋତେ ଉତ୍ତମାତ କରିବ  
ତୋ ରକ୍ତରେ ହୋରି ଖେ  
ଜୋ ଜୋଟିର୍ଦ୍ଦିନ ଜୋ

ଦେଶ ।  
 ତୋ ହାତ ହିଁ ତ ତୋର ଚ  
 ତୋ ପାଦ ହିଁ ତ ତୋର ଚ  
 ତୋ ସାମଧ୍ୟ ହିଁ ତ ତୋର  
 ଦେଶ ।  
 ତୋ ଅଧୁକାର ହିଁ ଦେଶ  
 ଗଛି ।

ତୋ ବିଦ୍ରୋହୀ ପାଦ  
ଯେଉଁଠି ପଡ଼ିବ  
ସିଏ ତୋର ଦେଶ ।  
ତୁ ଏ ଦେଶ ଗତିଷ୍ଠ  
ଏ ତୋର ଦେଶ ।  
ତୁ ହଁଚ ନିଜେ ଗୋଟେ ଦେଶ ।

-ସ୍ଵର୍ଗଦ୍ୱାର, ପୁରୀ



# ବିତ୍ତରା ଦିନ୍ଦ

ଏକ ଭିନ୍ନ ଧରଣର ପ୍ରେମ କାହାଣାକୁ ଆଧାର କରି ନିର୍ମିତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ନୂଆ ଓଡ଼ିଆ ସିନେମା ‘ବିଚରା ଦିଲ’ । ପ୍ରେମ ପାଇଁ କେବଳ ପ୍ରେମିକା ମୁହଁଁ ପ୍ରେମିକର ହୃଦୟ କେତେ ବିଶାଳ ହୋଇପାରେ ତାହା ଏହି ସିନେମାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ । ପ୍ରେମ ପାଇଁ ପ୍ରେମିକ ସବୁ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜକୁ ସାହସର ସବୁ ପୁକାବିଲା କରୁଛି । ହେଲେ ନିଜ ପ୍ରେମ ମିଶନରେ ସେ ସଫଳ ହୋଇପାରୁଛି ତ ? ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଭର ରହିଛି ଏହି ପିଲ୍ଲାର କାହାଣାରେ । ଖାସ କଥା ହେଲା ଉଚ୍ଚ ସିନେମାରୁ ନୂଆ ଯୋଡ଼ି ନିଜର ଓଳିଉଡ଼ କ୍ୟାରିଯର ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ଏହି ଯୋଡ଼ି ହେଲେ ଅଭିଷେକ ଏବଂ ଶିଳ୍ପ । କେବଳ ସେତିକି ମୁହଁଁ, ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଜନ ସାହିତ୍ୟା ସତ୍ୟନାରାୟଣ ଦାସ ଏପରି ରିଷ୍ଟ ନେଉଛନ୍ତି । ଏ ନେଇ ପ୍ରୟୋଜନ କହନ୍ତି, “ପିଲ୍ଲାର କାହାଣା ଅନ୍ୟ କାହାଣାଠୀରୁ ଭିନ୍ନ । କେବଳ ସେତିକି ମୁହଁଁ ଅଭିଷେକ ଏବଂ ଶିଳ୍ପାଙ୍କୁ ଏଥରେ ମୁଁ ବ୍ରେକ ଦେଉଛି । ସିନେମାଟିଏ ନିର୍ମାଣ କରିବା ଏକ ରିଷ୍ଟ । ତଥାପି ସାହସର ସବୁ ପାଦ ଦେଇଛା ।” ଜଗଦୟା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବ୍ୟାନରରେ ପିଲ୍ଲାଟିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଉଛନ୍ତି ସଗୋଜ କାନ୍ତ । ଗାତ୍ରତ୍ବିକୁ ସ୍ଵର ଦେଇଛନ୍ତି ଭିତ୍ତି ଭ୍ରମଣ ।



# କଟ୍ଟନ୍ତସମ୍ବରେ ଆଜିଯା

ଲେଖାଙ୍କ ଚେନ୍ଦସନ ବଢ଼ିପାଇଛି । କାରଣ ଯେଉଁ ପିଲ୍ଲାଟ ନେଇ ସେ କେତେ ଆଶା କରିଥିଲେ ର ରିଲିଜ ଡେବ ଘୁଷୁ ଘୁଷୁ ଯାଉଛି । ପିଲ୍ଲାଟ କେବେ ରିଲିଜ ହେବ ସେ ନେଇ ପ୍ରୟୋଜନା ସଂପ୍ଲା ରୁଠିକ ସୁତନା ଦିଆଯାଇନାହାଁ । ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେମିତି ହେଲେ ଡିସେମ୍ବରରେ ହଁରିଲିଜ ହେବ । ଲ ଏବେ ତ ପ୍ରେସଲକ୍ୟରେ ମୁଲିଲାଭ କରିପାରିବ ନାହିଁ । କାରଣ କରୋନା ଗାଜଡ଼ାଇନ୍ ଯାରେ ସିନେମା ହଲ ଖୋଲି ନାହାଁ । ହଁ, କଥା କଣ୍ଠ କି ରଣବୀର କପୁର-ଆଲିଯା ଅଭିନାତ୍ମକ୍ସାସ୍ତା ଏବେ ରିଲିଜ ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଛି । ସେପଟେ ଏହାର ପ୍ରୟୋଜନ କରନ ଜୋହର ତାହାକୁ ଲାକ୍ୟ ଥିଲା ଅବା ଓର୍ଟିଟ ଫର୍ମାଟରେ ରିଲିଜ କରାଇବେ ସେ ନେଇ ଦୋଷକିରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ସେପଟେ ଏପରି କଥା ଜାଣିବା ପରେ ଆଲିଯାଙ୍କ ଧୌର୍ଯ୍ୟର ବନ୍ଦ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଛି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ କହନ୍ତି, “ପିଲ୍ଲାଟର ରିଲିଜ ଡେବ ଯେଉଁକି ଘୁଷୁ ଘୁଷୁ ତାଙ୍କି ମୋର ନେନ୍ଦ୍ରସନ ହେତିକି ବଢ଼ିବାଲାକ୍ଷି । ତଥାପି ପ୍ରୟୋଜନା ସଂପ୍ଲା ଉପରେ ମୋର ଭରତା ରହିଛି । ଆଉ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ପିଲ୍ଲାଟ ରିଲିଜ ହେବ ବୋଲି ଆଶା ରଖୁଛି । ତେଣୁକି ସବୁକିଛି କରନଙ୍କ ଉପରେ ହଁନିର୍ଭର କରେ ।” ପିଲ୍ଲାଟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଛନ୍ତି ଆର୍ଯ୍ୟନ ମୁଖ୍ୟାର୍ଜୀ । ରଣବୀର-ଆଲିଯାଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଏଥରେ ଅମିତାଭ ବଜନ, ନାଗର୍ଜୁନ, ତିମ୍ପଳ କାପାଡ଼ିଆ ଏବଂ ମୌନି ରଧ ଅଭିନ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ଏହି ପିଲ୍ଲାଟ ଗାଇଲେ ଥିଲା ‘ତ୍ରୁଗନ୍’, ହେଲେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ତାହାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ‘ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତା’ ରଖାଯାଇଥିଲା ।



# ଆହାକୁ ଡରୁଥିଲେ କ୍ୟାଟ୍ରିନା

ହାକୁ କ୍ୟାଟିନା ବେଶି ଡରନ୍ତି ଏବେ ସେପରି ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିବେ । ତେବେଳେ ଏହି ଅପର ମିଳିଲା ସେତେବେଳେ ସେ ଟିକେ ଥୁଆରେ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲେ । ଶଣ ସେ ଭୁତକୁ ଭାରି ଡରନ୍ତି । ପୁଣି ଏପରି ସଂଯୋଗ ସେ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ଯାଉଥିବା ର କମେଡ଼ି ପିଲ୍ଲା ‘ଫୋର ଭୁତ’ରେ ସେ ଭୁତୁଣୀ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିବେ । ଏ ଘରେ କ୍ୟାଟିନା କେଇପା କହନ୍ତି, “ସତ କଥା କହିବାକୁ ଗଲେ ମୋତେ ଭୁତକୁ ଭାରି । ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ିବା ବେଳେ ଥରେ ମୁଁ ଭୁତ କଥା ଭାରି ଏମିତି ତରି ଯାଇଥିଲି ଯେ ନ ଧରି ସ୍କୁଲକୁ ଯାଇ ନ ଥିଲି । ଏବେ ସେହି ଭୟ ମୋ ମନରେ ରହିଛି । ଏପରି କା ସମ୍ପର୍କରେ ଯେତେବେଳେ ଏହି ପିଲ୍ଲାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଗୁରୁମିତ୍ ସିଂ ମୁଚନା ଦେଲେ ତେବେଳେ ମୁଁ ଅଛୁଆରେ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲି । ଅପରଟିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବି କି ନାହିଁ ସେଥିପାଇଁ ଯେ ଗାଇମ ନେଇଥିଲି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଧ୍ୟ ମୋ କଥାରେ ରାଜ୍ଞି ହୋଇଥିଲେ । କ୍ୟାଟିନାର ମୁଁ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଭୁତୁଣୀ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ଛାଇ । ସାହସର ସହ କ୍ୟାମେରା ସାମନା କରିବି ।” ଏହାରେ ଏହାର ପ୍ରଯୋଜନା କରୁଛନ୍ତି ଫରହାନ ଅଖିତର ଏବଂ ରିତେଶ ବିଦ୍ଵାନି ।



# ପ୍ରେସିକାଟ ପ୍ରସାଦ : ୬କ୍ଷେତ୍ରବେଳେ ପିଠା ଓ ୬କ୍ଷେତ୍ରବେଳେ ବିଷ

**ପ୍ରଶ୍ନ—**ସବୁ ହସରେ ପ୍ରେମ ଲୁଚି ରହି ନ ଥାଏ—ଏକଥା କ'ଣ  
ସତ ?

-ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ରାଉଡ, ରାଉରକେଳା

**ଉତ୍ତର :** ନିଶ୍ଚୟ ସତ। କାରଣ ପ୍ରେମିକାର ହସ :  
କେତେବେଳେ ମିଠା ଲାଗେ କେତେବେଳେ ବିଷ। ତେଣୁ  
ସେହି ହସ ଭିଡ଼ରେ ଲୁଟି ରହିଥିବା ଅସାଲ କଥାକୁ ମଗଜ  
ଖଟାଇ ପଡ଼ିପାରିଲେ ହେଲା। ଯଦି ସେହି ହସରେ କୁରତା  
ଆଏ ତେବେ ଫର୍ମିଯିବା ହଁସାର। ତେଣୁ ସୁନ୍ଦରୀ ହସକୁ ଭଲ  
ଭାବରେ ଡର୍ଜିମା କରି ପାଦ ପକାନ୍ତି।

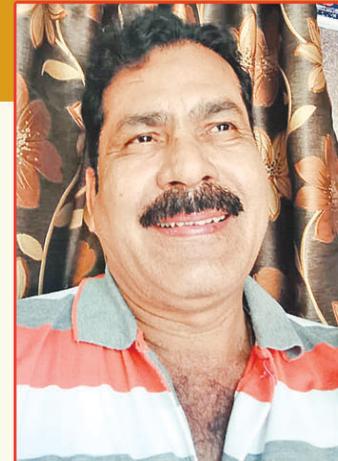
**ପ୍ରକ୍ଷା-ତା' ଲାଜୁଆ ହସରେ ମୁଁ ପଥ୍ୟାଇଛି। ତା'ର ଗୋରା  
ଚାହାଣୀ ମୋତେ ଘାଇଲା କରିଛି। ହେଲେ ତାକୁ କେମିତି  
ପ୍ରପୋକ କରିବି ଜାଣିପାରୁ ନାହିଁ। ମନରେ ଭୟ ଆସୁଛି।  
କ'ଣ କରିବି ?**

-ସୁଜିତ ସାହୁ, ବରଗଡ

**ଉଦ୍‌ଧରଣ :** ଏପରି ମନ୍ତକାଳୁ ହାତଛତା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । କାରଣ ଲାକୁଆ ହସକୁ ଚୋରା ବାହାଣୀ, ସେଥିରେ ଲୁଟିଛି ପ୍ରେମ କାହାଣୀ । ତେଣୁ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଦେଖୁ ମନ ଭିତରେ ପାପି ହୋଇ ରହିଥିବା ମନର କଥାକୁ ସେହି ସୁଧରା ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ । ଦେଖୁବେ ଯଦି ପାଶିପାଶ ଠିକ୍ ରହିଲା, ତେବେ ସୋନେ ପେ ସୁହାଗା, ନା କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି !

**ପ୍ରଶ୍ନ -**ଜଗଣେ ସୁନ୍ଦରୀ ସହ ଅନେକ ଥର ଦେଖାହେବା ପରେ ମୋ ମନ କେମିତି ଚୋରି ହୋଇଗଲା ତାହା ଜାଣିପାରିଲି ନାହିଁ । ଏବେ ଆମେ ଦୁହେଁ ପ୍ରେମ ଡେରିରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇଯାଇଛୁ । ଆମ ପ୍ରେମରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ ତ ?

**ଉତ୍ତର :** ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରେମର ଗାତ୍ର ସୁରଖ୍ୟରେ ଚାଲିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଦୁଇଁଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ବାକି ରହିଲା ଆପଣଙ୍କ ମନ ଚୋରି ହେବା କଥା । ‘ଲାଜେଳ



ପ୍ରଥମ ରୋଜଗାର

ନାଟ୍ୟକାର, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ତଥା  
ଅଭିନେତା  
କୈଳାସ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ନିଜ  
ପ୍ରଥମ ରୋଜଗାର ସମ୍ପର୍କରେ  
ଯାହା କୁହାନ୍ତି...

## ପ୍ରଥମ ଦରମାକୁ ତିନିମାସ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲି

ଗଞ୍ଜାମଜିଳ୍ଲା ଧରାକୋଟରେ ମୋ ଜନ୍ମା ସାତ ଭାଇଭଉଣୀ (୪ ଭାଇ ୩ ୨ ଭଉଣୀ) ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ସବା ସାନ୍ ତେଣୁ ବ୍ରହ୍ମପୁରରୁ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷା ସାରି ରାଉରକେଳାରେ ଥିବା ବଡ଼ ଭାଇଙ୍କ ପାଖରୁ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟା ନାମକ ଏକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅପିସିଆଲ ଷ୍ଟ୍ରାପ୍ ଭାବେ କାମ କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲି । ସେତେବେଳେ ଏହି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଉପରୁ ତିନିମାସକୁ ଥରେ ଦରମା ମିଳୁଥିଲା । କାମ କରିବାର ତିନିମାସ ପରେ ମୋତେ ଯେବେ ୪୫୦ ଟଙ୍କା ଦରମା ମିଳିଲା, ସେବନ ମୋ ଖୁସି କହିଲେ ନସରେ । ପାଖାପାଞ୍ଚ ୩/୮ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଙ୍ଗକୁ ମୁଁ ଖାଲି ଦେଖିଲି ପୁଣି ପକେର ଭିତରେ ରଖୁ ଦେଉଥିଲି । ଆଦୋ ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁ ନ ଥିଲି । ୮ ଦିନ ପରେ ପିଲ୍ଲା ଦେଖିବାକୁ ଲାଜୁ ହେବାରୁ ଥରୁ କିମ୍ବା ଟଙ୍କା ମେନେ ପିଲ୍ଲା ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଥିଲି । ଆଉ ଯାହା ଟଙ୍କା ବଳିଥିଲା ତାକୁ ଅଛୁ ଅଛୁ କରି ତିନି ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲି । ପ୍ରାୟ ବର୍ଷେ ଏଠି କାମ କରିବା ପରେ ସେ କାକିରି ଛାଡ଼ିଦେଲି । କାରଣ ଥିଲା ନାଟକ ପ୍ରତି ମୋର ବୁର୍ବଳତା । ପିଲାଟ ଦିନମୁଁ ନାଟକ ସହ ମୁଁ ଓଡ଼ିଶାପ୍ରେଟ ଭାବରେ ଜଢିତ । କହିବାକୁ ଗଲେ ମୋ ଘର ହେଲା ନାଟକର ଏକ ଦୂରିଆ । ମୋ ବାପା ଜଣେ ନାଟ୍ୟକାର, ନାଟ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ ଅଭିନେତା ଏବଂ ମୋ ବଡ଼ଭାଇ ତ. ରମେଶ ପ୍ରସାଦ ପାଣିଗ୍ରହା ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ଲୋକପ୍ରିୟ ନାଟ୍ୟକାର । ତା'ଛତା ମୋର ସବୁ ଭାଇମାନେ ମଧ୍ୟ ଥ୍ୟରର ସହ ଜଡ଼ିତ ଥିଲେ । ତେଣୁ ମୁଁ ବି ପିଲାଦିନମୁଁ ଏହି ନାଟକର ମାଧ୍ୟରେ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲି । କେବଳ ଏହି ଗୋଟିଏ ତାକିରି ମୁହଁସେ ପ୍ରାୟ ୩/୮ଟି ତାକିରି ନାଟକ ପାଇଁ ଛାଡ଼ିଲା । ଏହା ପଛରେ ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି ସମୟ ଅଭାବରୁ ତାକିରି ଓ ନାଟକ ମଧ୍ୟରେ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରଖୁ ନ ପାରିବା । ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ ଇତିମି କଲେଜରେ ପଡ଼ି ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବାନରେ ସ୍ଵାତକ ପାସ କରିବା ସହ ଦିଲ୍ଲୀରେ ତିନି ମାସ ନାଟକରେ ଅଭିନୟ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଧୁବନ୍ଧ ତାଳିମ ବି ନେଇଥିଲା । ଏଥୁବ୍ରତ ରାଉରକେଳାରେ 'ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ' ନାମରେ ନିଜର ଏକ ନାଟ୍ୟସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟ କଲି । ବାସ୍ତ ସେବେଠାରୁ ମୁଁ ଆଉ ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁନା । ନିଜ ନାଟ୍ୟସଂସ୍ଥା ସହ ଓଡ଼ିଶାର ଅନେକ ନାମାଦାମୀ ନାଟ୍ୟସଂସ୍ଥାରେ ବି କାମ କରିଛି । ଯା' ଭିତରେ ମୁଁ ପ୍ରାୟ ୨୦୦୦ ରକ୍ଷଣା ନାଟକରେ ଅଭିନୟ କରିବା ସହ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଛି । ସେହିପରି ମୋ ଲିଖିତ ୧୯୯ ନାଟକ ମଞ୍ଚରେ ପରିବେଶଣ ହୋଇ ଦର୍ଶକଙ୍କର ଅନେକ ପ୍ରଶନ୍ତା ବି ସାହିତ୍ୟରେ । ତେବେ ମୋ ଅଭିନାତ କେତେଟି ପ୍ରମଧ ନାଟକ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି : ଶେଷ ପାହାର, ଏ ଜୀବ ଭ୍ରମେ ଅକାରଣେ, ମନ ତୋହର ନିଜ ଶୁଭ, କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ଗୋଟିଏ ବୃତ୍ତ ଆଜିବାର ସହଜ ପ୍ରଶାଳା, ହାତାକୁ ହୋମିଓପାଥ୍, ପାର୍ଥ, ଅଙ୍କୁରୋହମ, ଶୁଣ ପରାକ୍ଷ ଦୃଶ୍ୟାରା ଲାଜ୍ୟାଦି । ସେହିପରି ମୋ ଲିଖିତ ନାଟକ ମଧ୍ୟ ରହିଛି: ସୁପ୍ତ ଆକାଶର ଜନ୍ମ, ପୃଥ୍ବୀ, ଅକ୍ଷର ବନ୍ୟାରେ ସନ୍ତରଣ, ଅଥର ଆମେ କ୍ରିତଦାସ ଏବଂ ଆସନ, ମାଲକ୍ଷ୍ମୀ, ନର ବାନର, ସତ୍ୟମେବ ଜୟତେ, କାନ୍ତ ସେପଟେ ଲାଜ୍ୟାଦି । କେବଳ ସେତିକୁ ମୁହଁସେ ମୋ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଅନେକ ନାଟକ ନ୍ୟାଶନାଲ ଥୁଏର ଫେର୍ରାଇଲ୍‌ରେ ପରିବେଶଣ ହୋଇ ବହୁଥର ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ମଧ୍ୟ ପାଇଛି । ଆଉ ମୋତେ ବି ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍ଥା ଉପରୁ ନାଟ୍ୟକାର, ନାଟ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ତଥା ଅଭିନେତା ଭାବେ ବହୁ ପୁରସ୍କାର ଓ ସମ୍ବାନ ମିଳିଛି । ତେବେ ନାଟକ ମୁହଁଆ ଛତା ମୁଁ ଦୂରଦର୍ଶନ ତଥା କେତେକ ଘରୋଇ ଚ୍ୟାମେଲ୍ ତରଫରୁ ପ୍ରସାରିତ ମୋଶା ଧାରାବହିକରେ ମଧ୍ୟ ଅଭିନୟ କରିଛି । ଯେମିତିକେ: ଭାବସାହୀ, ଗାଁ, ବାପା, ପରିଚୟ, କିମ୍ବ ସାତ କିମ୍ବ ସତର, ଜୟମଜାଳ, ଅଖ ବୁଲୁଥୁଲେ ରକ ବୁଲୁଥାଇ, ଗାୟତ୍ରୀ, କେମିଟି ଏ ବନ୍ଦନ, ରାଜକମ୍ୟ, କାହାଣୀ ଆମ ଘରର, ପୁଣ୍ୟ ନଦୀ ତାରେ ଲାଜ୍ୟାଦି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ ୪୮ ଓଡ଼ିଆ ଚଳକ୍ତିତ୍ରୁ ଓ ଗୋଟିଏ ହିନ୍ଦୀ ଚଳକ୍ତିତ୍ରୁରେ ବି ଅଭିନୟ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଛି । ଏହାଛତା ସମ୍ବଲପୁର ଅଲ୍ଲ ଲାଜ୍ୟାଦି ରେତିଓ ତରଫରୁ ଅଭିନେତା ଓ କଷତିଷ୍ଠୀ ଭାବେ ମୋତେ ସ୍ଵାକ୍ଷରି ମଧ୍ୟ ମିଳିଛି । ତେଣୁ ଜୀବନରେ ଯାହା ବି ସଫଳତା ପାଇଛି ସେଥିପାଇଁ ମୋର ଉଦ୍ୟମ, ପରିବାର ଲୋକଙ୍କର ସହଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ଭାଇଭାନକର ଆଶାର୍ବାଦକୁ ମୁଁ ଶ୍ରେୟ ଦେବି ।

# ଉତ୍କଳ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଜଟାଯୁଜ୍ଞ ବିଚାର

ତୁ ନୁହଁଁ, ତଙ୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ତାଲିକାରେ ନଁଟି ଯୋଡ଼ାହେବା ପାଇଁ ଜଗାଯୁଜ୍ଞର ବି କିଛି କମ ଯୋଗ୍ୟତା ନାହିଁ । ନିଜ ଜଣକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ଜୀବନ ଦେଇ ଖଣ୍ଡିଆ ଲୁହୁହାଣ ହୋଇଛନ୍ତି ସେ । ମୃତ୍ୟୁବରଣ ମଧ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି କହିଲେ ତ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଅପମାନଜନକ ଶବ୍ଦ ହେବ ବରଂ ପ୍ରତ୍ଯେ ରାମ ତାଙ୍କୁ ନିଜସ୍ଵ ହରି ରୂପ' ପ୍ରଦାନ କରି ସାଙ୍କେତ ଧାମକୁ ପଠାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଜଗାଯୁଜ୍ଞ ଏକ ପକ୍ଷୀ । ଶାର୍ଗୁଣ୍ୟ ପକ୍ଷୀ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ବିଚାରବୋଧ ସର୍ବକାଳୀନ ମଣିଷର ବୋଧକୁ ପିବି ବହୁ ଉଚ୍ଚବ୍ରତ ଉଠିଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ ମଣିଷର ମଣିଷର ତାଙ୍କ ଅଗ୍ରିତ ଆଗରେ ପିକା ପଡ଼ିଯାଇଛି । ସେଥିପାଇଁ ଜଗାଯୁଜ୍ଞ ଏକ ପକ୍ଷୀ ଭାବରେ ଗୁହଣ କରିବା ପାଇଁ ମନ କାହିଁକି ବେଳେ ବେଳେ କୁଣ୍ଡିତ ହୁଏ ।

'ମା' ସାତାଙ୍କୁ ବଳପୂର୍ବକ ଉଠାଇ ନେଇ ପୁଷ୍ପକ ବିମାନରେ ଆକାଶରେ ଉତ୍ତିତାଳିଛି ଦିଗବିଜ୍ୟୀ ରାବଣ । ବୁଝ, 'ନାରୀ ଚୋର, 'ପାପା' ଆଦି ସମ୍ଯୋଦନରେ ତ୍ରିଭୁବନରେ ଜୟ ଜୟ କାର, ସ୍ରବ ଓ ସ୍ରୁତି ଆଦି ଶୁଣିବାରେ ଅଭ୍ୟସ ଥିବା କାମ ଦୁଇଟି ହିତିଲା ରାବଣର । ସାମାନ୍ୟ ପକ୍ଷାତିର ପୁଣି ଏତେ ବହପ । ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୁନଃ । ପ୍ରଥମେ ଜଗାଯୁ ତାଙ୍କ ଚଞ୍ଚଳର ରାବଣକୁ ରାମୀ ବିଦାରି ତଳେ ମୁଣ୍ଡିତ କରି ପକାଇଦେଲେ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଜଗାଯୁ ଚାହିଁଥିଲେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡିଆ ନିଃଶ୍ଵର ବାରା ରାବଣର କୌତ୍ତିକା ଆଖିକୁ ନିଷ୍ଠ କରିଦେଇ ପାରିଥାନ୍ତେ ।

## ଚିନ୍ମୟ ଚିନ୍ତନ

ଶ୍ରୀ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ



ରାବଣ ସାଙ୍ଗରେ ଲହୁ ଥିଲ ମ ? ତୁମେ ମରିବ ନାହିଁ ତ ଆଉ କିଏ ମରିବ ?

ଯନ୍ତ୍ରଣା ଜର୍ଜରିତ ଜଗାଯୁ କହିଲେ—ତୁମେମାନେ ଭାବୁଛ କି ରାବଣ ସାଙ୍ଗେ ଲହେଇ କରି ମୁଁ ବୋକାନି କରିଛି ? ତା' ସହ ମୁଁ କୋଉ ଶୁଣରେ ବି ସମାନ ନୁହଁଁ, ତଥାପି ମୁଁ ଛାତି ପାତି ଦେଲି । ଖାସ ଏଇଥିପାଇଁ ଯେ ଆଗାମୀ ଲିତ୍ରୋପ ଭାରତବର୍ଷକୁ ନିଯା ନ କରୁ । ବହୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ଧାର୍ମିକ, ଶୁରବାର ଆର ଜ୍ଞାନୀ ଆୟୁଁ ଥାଏଁ ଥାଏଁ ଜଣେ ଦୁଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ଅବଳା ନାରାକୁ ଅପହରଣ କରି ନେଇଯିବ ଏବଂ ଏହାକୁ ବିବୋଧ କରିବାକୁ କେହି ଜଣେ ନ ବାହାରିଲେ ଅନ୍ୟ ଦେଶମାନେ ଏ ଦେଶକୁ ନିଯା କରିବେନି ? ରାବଣକୁ ମୁଁନ ପାରେ ପଛେ କିନ୍ତୁ ଧର୍ମ ର ନମ୍ବନା ହୋଇ ରହିଗଲି । କେହି ତ କହିବେ ନା ଅନ୍ୟାୟ କି ଅଭ୍ୟାସର ହେଲେ, ଭାରତର ଗୋଟିଏ ଶାର୍ଗୁଣ୍ୟ ପକ୍ଷୀ ବି ମୁଁହଁ ଉଠାଇପାରେ । ଜୀବନକୁ ବଜି ଲଗେଇ ଦେଇପାରେ । ଅଧିରୀ ହୋଇ ବଞ୍ଚିବା ଅପେକ୍ଷା ଧର୍ମ ପାଇଁ ଜୀବନ ଦେଇଦେବା ଶତ ଶୁଣେ ଭଲ ।

ଏ ହେଉଛି ଜଗାଯୁଜ୍ଞ ବିଚାର । ଏବେ ଯଦି ରାସ୍ତାଘାଗରେ କେହି ଦୁର୍ବଲଟିଏ କୋଉ ମା' ଭଉଣାର ରଜନ୍ତର ନେଉଥିଲେ ଆମେ ଭୟରେ ଦେଖି ନ ଦେଖିଲା ପରି ବାଟ ଭାଙ୍ଗି ଚାଲି ଯାଉଛେ । କିଏ ମହାନ୍ -ଜଗାଯୁ ନା ଆମେ ?

ଜଗାଯୁର ପକ୍ଷ ଦୟ କରିଗଲା । ପାଠକେ ! ରାମାଯଣରେ ଆଉ ଏକ ପକ୍ଷକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଛି ରାମ କଥା କହୁ କହୁ ଯାହାଙ୍କର ପକ୍ଷକୁ କଥେଇ ଉଠିଥିଲା । ସେ ହେଲେ କାକ, ଭୁଷଣି ପୁଜୁ ବିଚିତ୍ର ପକ୍ଷୀ । ଘରଣା ମଧ୍ୟ ଲୁହୁ ଗଡ଼ାଇଲେ । କିଏ ବା କହିଲା - ତୁମେ କାହିଁକି ବାହାରୁ ଦେଖାଇ ଦେଇବାକୁ ।

ଅଭ୍ୟସ । ଜଣଙ୍କର ପକ୍ଷ ଛିତ୍ରଗଲା । ଆଉ ଜଣଙ୍କର ଯୋଡ଼ି ହୋଇଗଲା । ଉଭୟ ରାମଙ୍କ ଭକ୍ତ । ସମକାଳୀନ ବି । କାବ୍ୟଭୂଷଣିଲୁଙ୍କ ତେଣା ବାବଦରେ ପରାଗାଗଲା । ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ - ତେଣା ହେଲା ଭଲ ହେଲା । ଏବେ କୋଉ ହାରପାଳ ହାର ପାଖରେ ପାଖରେ ନ ଅଟି ଉତ୍ତି ସିଧା ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବ ପ୍ରତ୍ୱାଙ୍କ ଅଗଣାରେ । ମନ ଭରି ଦର୍ଶନ କରିବ ଶ୍ରୀରାମ । ଏବେ ଜଗାଯୁ କଣ୍ଠେ କହିଲେ ଶୁଣନ୍ତୁ । ଗୋଟିଏ ଭକ୍ତ ଏମିତି ଭାବନା ରହିବା ଦରକାର ପ୍ରତିକୁଳ ପରିଷ୍ଠିତରେ ବି । ଜଗାଯୁ କହିଲେ -ପକ୍ଷ ଥିବା ଅପେକ୍ଷା ପକ୍ଷ ବିବାହ ହେବା ମୋ ପାଇଁ ଶୁଭଙ୍କର । ତେଣା ଥିବା ପ୍ରତ୍ୱାଙ୍କ ଦର୍ଶନ କରିବାଗା ମୋର ଦାୟିତ୍ୱ ହୋଇଥାଏ । ଏବେ ତେଣା ନ ଥିବାରୁ ମୁଁ ଦାୟିତ୍ୱ ମୁକ୍ତ । ମୋ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ଏବେ ପ୍ରତ୍ୱାଙ୍କ କାମ ।

ଶେଷରେ ପ୍ରତ୍ୱାଙ୍କ ଶ୍ରୀରାମ ଜଗାଯୁଜ୍ଞ ନିଜ କୋଳର ଧରିଛନ୍ତି । ପ୍ରାଣ ପ୍ରୟାଣ ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୱାଙ୍କ ସଶରୀରେ ଦର୍ଶନ କରିବା କେବଳ ଭକ୍ତ ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନଙ୍କ ଭାବ୍ୟରେ ହିଁ ଲୁଚିଥାଏ ।

ଜଗାଯୁଜ୍ଞ କୋଳର ଧରିବା ବେଳେ ଶ୍ରୀରାମ କହିଥିଲେ- ଜଗାଯୁ ! ତୁମେ ଆଜି ଧନ୍ୟ । ପର ହିତ ପାଇଁ ତୁମେ ଆଜି ଦେହତ୍ୟାଗ କରିବା ପାଇଁ ଯାଉଛ । ପକ୍ଷାକୁଳରେ ଜାତ ହୋଇ ପର ହିତ ପରି ଧରମ କରି ତୁମେ ଆଜି ମହାନ ହୋଇଯାଇଛ । ତୁମକୁ ମୁଁ ଯୋଡ଼ ହସ୍ତରେ ପ୍ରଶାମ କରୁଛି ।

ପାଠକେ ! ନିଷ୍ଠାର୍ଥପର ଭାବେ ଅନ୍ୟର ଉପକାର କରିବାରୁ ବଳ ବଡ଼ ଧରମ ନାହିଁ । ଏବେ କଟକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ପରି ବିଭିନ୍ନ ସହର ଏବଂ ଗାଁ ଗଣାରେ ବହୁ ସାମାଜିକ ସଂଗଠନ ମୁଣ୍ଡ ଚେକି ସେବା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ଦେଖାଯାଉଛି ଏଥରେ ଏବେ ବହୁ ମୁବ୍ର ଗୋଟୀ ସାମିଲ ହେଉଛନ୍ତି । ବଡ଼ ଖୁରିର କଥା ଲୟେ । ହେଲେ ସେବାଟି ଯୋଗ୍ୟ ଲୋକ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ତାହା ଯଥାର୍ଥ ସାଧ୍ୟ ହୁଏ । ଅଧାରିତ ସେବା ସେବା ନୁହଁଁ, ବରଂ ଅଭିଶାପ । ଥରେ ଜଣେ ଗୁରୁ ତାଙ୍କର ତିନି ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ-ଆଜି ଯାଆ, କାହାର କିଛି ସେବା କରି ସାଧାରେ ଫେରିବ । ଶିଷ୍ୟମାନେ ବିଦୟା ନେଲେ । ଠିକ୍ ସାଧ୍ୟା ବେଳକୁ ଫେରିଲେ । କି ସେବା କଳ ବୋଲି ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ପରାରିଲେ । ପ୍ରଥମ ଶିଷ୍ୟ କହିଲେ - ମୁଁ ଆଜି ଜଣେ ବୃଦ୍ଧାଙ୍କ ରାତ୍ରା ପାର କରାଇଛି । ବୃଦ୍ଧାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ବି ଏକ ଭାବ ହେଲେ ଯେତେବେଳେ ବୃଦ୍ଧାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ବି ସମାନ ଉଭୟରେ ଦେଇଲେ । ଗୁରୁ ଆଶ୍ରମ୍ୟ ହେଲେ । ଆହୁରି ଚକିତ ହେଲେ ଯେତେବେଳେ ବୃଦ୍ଧାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ବି ଏକା ଭାବରେ ଦେଇଲେ । ଗୁରୁ ଆଶ୍ରମ୍ୟ ହେଲେ । ଆଜ୍ଞା, ଗୋଟିଏ ବୃଦ୍ଧାଙ୍କ ଗୁରୁ, ଆଜ୍ଞା, ଗୋଟିଏ ବୃଦ୍ଧାଙ୍କ ଗୁରୁ ତିନି ଜଣ ମିଶିକି କହିଲୁଛି । ରାତ୍ରା ପାର କରାଉଥିଲୁ- ଗୁରୁ ପଚାରିଲେ ।

- ବୃଦ୍ଧାଙ୍କ ଲଜ୍ଜା ନ ଥିଲା ରାତ୍ରା ପାର ହେବାକୁ । ଆମେ

ଭାକୁ ତୁଲ ହାତକୁ ଦି' ଜଣ ଏବଂ ଆଉ ଜଣେ ତାଙ୍କ ଅନ୍ଧାକୁ ଧରି ଏପଟ ରାସ୍ତାରୁ ସେ ପଟ ରାସ୍ତାକୁ ଜବରଦସ୍ତ ନେଇଗଲୁ ।

ଆଜ୍ଞା, ସେ ଗୁରକୁ ଗାଳି ଦେଲେନି ? - ଗୁରୁ ପଚାରିଲେ ।

- ହଁ, ଗୁରୁଦେବ । ସେ ବୃଦ୍ଧା କଥା ଆଇନ୍ତିଶିଆ ଭାଷାରେ ବେଳେ ସେବା କଲାବେଳେ ଗାଳିକୁ ଚନ୍ଦନ ପରିମଣିବ ।

ଶିଷ୍ୟ ବଢାଏ । ତେଣୁ ଏହାକୁ ବି ଖାଦ୍ୟରେ ସାମିଲ କଲେ ଭଲ ।

9. ୨-୩ ଘଣ୍ଟାର ସ୍ଥିତ୍ୟା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ।

୩. ବ୍ୟାଯାମ ବି ଖୁବି ଜରୁର । ୧୫ ମିନିଟ୍ରର ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କ ହେଉ କି ଘର ଭିତରେ ଏଗୋରିବୁ, ଯାହାବି ହେଉ କିଛି ନା କିଛି ବ୍ୟାଯାମ ନିହାତି କରନ୍ତୁ । ଏହାବାର ମାସପେଶାରେ ରକ୍ତବସ୍ତାକ ଭଲରେ ହୁଏ । ହାତରେ କ୍ୟାଲସିଯମ୍ ଓ ଭିତାମିନ୍-ଡି ଆବଜ୍ପରସନ ବଢିଥାଏ । ଫଳରେ ଶରୀରର ଶ୍ଵାମିନା ବଢିଥାଏ ।

୪. ମାର୍ଜରୀ ଆସନ, ଭୁଜାସନ, ଅର୍ଦ୍ଧତ୍ରାସନ ଓ ସ୍ଥିର ନମନ୍ଦାର ପୁସ୍ତପୁସ୍ତ ଓ ପୁରା ଶରୀରର ସ୍ବାଷ୍ଟ ପାଇଁ ଲାଭଦାୟକ । ତେଣୁ ଏପରି ଯୋଗ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରନ୍ତୁ । ଏହାବାଦ ଶାରୀରିକ ସହ ମାନସିକ ସ୍ବାଷ୍ଟ ଉପରେ ଧାନ ଦେବା ମଧ୍ୟ ଜରୁରା ।

ପୂଜା



ହାତ୍

ହାତ୍

**ହରିସ**

ତ୍ରେମରେ ଜଣେ ଗାଉଁଳ ମହିଳା ନିଜ କୁନି  
ପୁଅର ପ୍ୟାଣ ବଦଳାଇ ଥାଆନ୍ତି । ଏହା  
ଦେଖୁ ଆଉ ଜଣେ ମହିଳା- ହରିସ ନାହିଁ  
କି ?  
ଗାଉଁଳ ମହିଳା- ନାଲ୍ ମାତାମ, ଖାଲି  
ମୁତ୍ତସ ହେଇଛି ।

**ବୋକା**

ସୁଲୋଚନା ଚିନି ଡବାରେ ଲଙ୍କା ଓ ଲଙ୍କା  
ଡବାରେ ଚିନି ଲେଖୁଆଆନ୍ତି । ଏହା ଦେଖୁ  
ତାଙ୍କ ଶାଶ୍ଵୀ- ଆଲୋ, ଇଏ କ'ଣ ଓଳଟା  
ଲେଖୁଛୁ ?  
ସୁଲୋଚନା- ମା' ଧୀରେ କୁହୁ । ମୁଁ ପରା  
ପିମୁତିଙ୍କୁ ବୋକା ବନେଇବା ପାଇଁ ଏମିତି  
ଲେଖୁଛି ।

**ସୁଲ**

ରାଜେଶବାବୁ ପପୁଇ- ହଇରେ, ସୁଲ  
କାହିଁକି ଯାଉନ୍ତୁ ?  
ପପୁ- ବହୁତ ଥର ଯାଇଥୁଲି । ହେଲେ  
ମତେ ପରା ବାଡ଼େଇକି ବାହାର  
କରିଦେଲେ ।  
ରାଜେଶବାବୁ- କାହିଁକି ?  
ପପୁ- ସାର କହିଲେ ଖିଅଙ୍କ ସୁଲରେ  
ପଶୁଛ ? ଯା' ଏହି ।

# ଦେଖଭୂମି

## ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ



ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଭାରତର ଏକ ସୁନ୍ଦର ରାଜ୍ୟ, ଯାହା ଦେବଭୂମି ବା ଦେବତାଙ୍କ ଭୂମି ଭାବେ ବେଶ୍ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଲାଭ କରିଛି। ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କ ଦେଖାବା ନିମିତ୍ତେ ଏଠାରେ ରହିଛି ଅନେକ ଧାର୍ମିକପୀଠ, ଶୈଳନିବାସ, ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ଅଭୟାରଣ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତର ବ୍ୟତୀତ ବନ୍ଦୁ ହୃଦୟାହସିକ କ୍ରୀଡ଼ାର ମଙ୍ଗା ନେବା ପାଇଁ ବି ଦେଶବିଦେଶରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକ ଏଠାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି...

ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଭାରତର ଏକ ସୁନ୍ଦର ତଥା ଶକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଦେବଭୂମି ଭାବେ ପରିଚିତ ଏହି ପ୍ଲାନେଟି ନିଜର ଶାନ୍ତ ବାତାବରଣ, ମନମୋହଳ ଦର୍ଶନୀୟ ପ୍ଲାନ ତଥା ଅପ୍ରକୃତିକ ଦ୍ୱାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବେଶ୍ ଲୋକପ୍ରିୟତା ହାସଳ କରିପାରିଛି। ତେବେ କରୋନା ମହାମାରୀ ପାଇଁ ଏଠାରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକ ଆଗମନକୁ ନେଇ ଅନେକ କଟକଣା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା। କିନ୍ତୁ ଏବେ ଅନେକ ନିୟମ କୋହଳ କରାଯାଇଥିବାରୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଏଠାକୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଲାଣି।

### ପ୍ରମୁଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମୟଳୀ

ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳରେ ଏମିତି ଅନେକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମୟଳୀ ରହିଛି, ଯେଉଁଠାକୁ କେବଳ ଭାରତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୁହେଁ ବିଦେଶୀ ଆଗନ୍ତୁକ ବି ବୁଲିବାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି। ଯେମିତି କି କେନିତାଳୁ ଓ ମଣୋରୀ। ଏସବୁ ବ୍ୟତୀତ ଏଠାକାର କେତେକ ପ୍ରମୁଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମୟଳୀ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି: କେଦାରନାଥ, ଗଣୋତ୍ରୀ, ଯମୁନାତ୍ରୀ, ବନ୍ଦ୍ରିନାଥ, ଅଳମୋଡ଼ା, ରଷିକେଶ, ହେମକୁଣ୍ଡ ସାହ୍ରିବ, ଭ୍ୟାଳୀ ଅଥ୍ ଫ୍ଲାଥ୍ରିରସ ନ୍ୟାଶନାଲ ପାର୍କ, ତେରାହୁନ୍, ହରିହାର, ରାନୀକ୍ଷେତ୍ର, ଔଣି, ଭାମତାଳ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ୟତମା।



### ଲୋକପ୍ରିୟ ଭୋଜନ

ଆକୁ ଓ ଚମାଗେର ଖୋଲ, ପାନ୍ଦୁ ଚେନସ୍ତୁ କୁମାଉନୀ ବାଇପା, ଭାଇ ଚରଣୀ, କଷ୍ଟା, ଆକୁ କେ ରୁଗ୍ଜେ, ଝୋରା କି ଖୀର, ସିଙ୍ଗୋରୀ, ତୁରୁକୁ ଇତ୍ୟାଦି ହେଉଛି ଏଠାକାର ପ୍ରମୁଖ ଭୋଜନ। ଏହାଛିତା ସବୁ ବର୍ଗର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କ ପାଇଁ ଏଠାରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭୋଜନର ମୁଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି।

### ଜାଣିବା କଥା

ଦେବଭୂମି ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କର ଆଗମନକୁ ନେଇ କିଣିଗା ନିୟମ ଏବେ ବି ରହିଛି। ଯେମିତି କି:

- ଏଠାରେ ଥୁବା କଣ୍ଠେନମେଣ୍ଠ ଜୋନ୍କୁ କୌଣସି ବି ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ମିଳିବ ନାହିଁ।

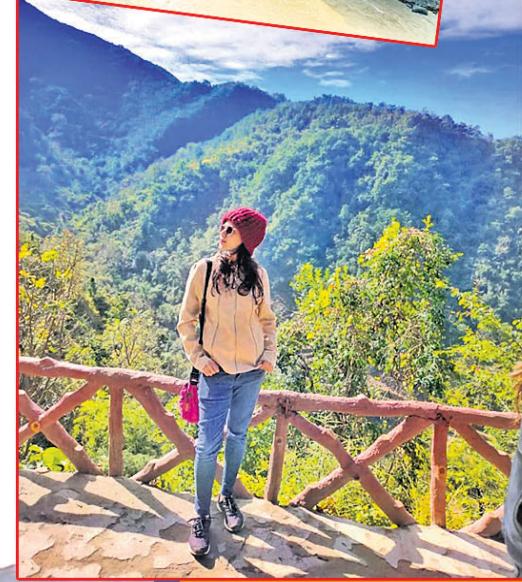
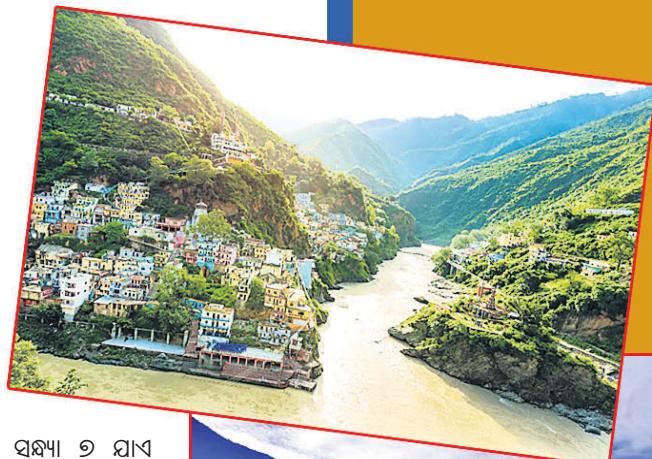
- ଏଠାରେ ଥୁବା ରେଷ୍ଣୁରାଷ୍ଟ୍ରାଟିକ ସକାଳ ୭୭୦ ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ ଯାଏ ଖୋଲାଯାଏ। ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକ ଏହି ସମୟ ଭିତରେ ହିଁ ନିଜ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାତ କରିବେ ଦରକାର।

- ସେହିପରି ଏଠାକାର ଚାରିମାତ୍ର ଯଥା: ଗଣୋତ୍ରୀ, ଯମୁନାତ୍ରୀ, କେଦାରନାଥ ୩ ବ୍ୟକ୍ତିନାଥର ଯାତ୍ରା କେବଳ ସେହି ରାଜ୍ୟର ଲୋକ ହିଁ କରିପାରିବେ। ରାଜ୍ୟ ବାହାରୁ ଆସୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଠାକୁ ତୁଳି ଯାଇପାରିବେ ନାହିଁ।

- ତା'ଛାକୁ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳରୁ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କୁ ପ୍ଲାନୀୟ ଡ୍ରୋପାଇଲାଇର୍ ପଞ୍ଜାକଣା କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ।

- ଏଥୁସିତ ସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କୁ ନିଜ ସାଥରେ ଗାରି ଦିନ ତଳର କେଉଁ ନେଗେଟିଭ ସାର୍ଟିଫିକେସନ୍ ନେଇ କି ଆସିବା ନିହାତି ଜରୁରା।

- ଏଥୁ ପରେ ବି କରୋନା ସମ୍ପର୍କ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ନିୟମାବଳୀ ମାନିବାକୁ ଏଠାରେ ବେଶ୍ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥାଏ।



# କାର୍ତ୍ତିକା ଗ୍ରାଜପତ୍ର



## କାର୍ତ୍ତିକା କର୍ମର

ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ତମକୁ ରାଗିକି ବାଡ଼ାଏ,  
ତମେ କେମିତି ତୁମ ରାଗ ସୁଖାଥ ?



ମୁଁ ଯାଇ ଟ୍ୟଲେଟ୍ ସଫା କରେ ।

ଟ୍ୟଲେଟ୍ ସଫାକଲେ ତୁମ ରାଗ  
କେମିତି ସୁଖେ ?



ଟ୍ୟଲେଟ୍ ତୁମ ଦାନ୍ତୟକା  
ବ୍ୟସରେ ସଫା କରେ ।





# କିଆରା ବ୍ରତ

ଭାବର ପଣ୍ଡ ଯାହାକି ହେଉ ଦୃଢ଼ମନୋବଳ ନେଇ ନିଷା ଓ  
ଏମିତିରେ ଜଣେ ଶିକ୍ଷିତମୁଖ ସ୍କୁଲ ଓ କଲେଜ ପଢ଼ାସାରି ଘରେ ବସି ନ  
ଥରୁ କିପରି ନିଜେ ସ୍ଵାବଳମ୍ବୀ ହୋଇପାରିବେ ସେହି କଥା କିନ୍ତୁ କରୁଥିଲେ ।  
ଥରେ ସ୍କୁଲୁଗରୁ ୧୦କୁଆ ପାଳନ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ଭିଡ଼ିଓ ଦେଖିବାକୁ  
ପାଇଲେ । ଆଉ ଏବେ ସେ ଜଣେ ସଫଳ ୧୦କୁଆ ପାଳନ ଭାବେ  
ଭଲ ଗୋଜାର କରିବା ସହିତ ରାଜ୍ୟରେ ନିଜର ନିଆରା ପରିଚୟ  
ସ୍ଵର୍ଗ କରିପାରିଛନ୍ତି । ସେ ହେଲେ ଖୋର୍ଦ୍ଦ ଜିଲ୍ଲା ଟଙ୍ଗ କୁଳ ରତ୍ନମନ୍ଦ୍ର  
ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଅଧୀନ ତାଳିତି ଗାଁ ଆଲୋକ ପ୍ରଧାନ ଓରପ ପପୁ,  
ବୟସ ପ୍ରାୟ ୨୮ । ପିତା ଜଳଧର ପ୍ରଧାନ ଜଣେ ଅବସରପ୍ରାୟ ସେନିକ,  
ମା' ମଣିମାଳା ଜଣେ ଗୁହ୍ଣିଣୀ । ଆଲୋକ କୁହଞ୍ଚି, ଗାଁରେ ସ୍କୁଲ, କଲେଜ  
ପଢ଼ାସାରି ଭୁବନେଶ୍ୱର ରିଜିଓନାଲ କଲେଜ ଅପା ମଧ୍ୟାବେଳେମେଣ୍ଟରେ  
MBA ଓ ତା' ସହ NIIT ରୁ GNIT ସପ୍ତଖେର ଲଙ୍ଘିତିଯରି ସାରିଲି । ଘରେ  
ନ ବସି ଏକ ଘରୋଇ କଞ୍ଚାଗାନୀରେ ପ୍ରାୟ ୪ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟକୁଥିଲି । କିନ୍ତୁ  
ନିଜେ କିପରି ସାଧୀନ ଭାବେ ଭଲ ଗୋଜାର କରିପାରିବି ସେଥିପାଇଁ  
ଚିତ୍ରାୟାରିଲା । ଏମିତିରେ ଥରେ ସ୍କୁଲୁଗରୁ ଏକ ୧୦କୁଆ ପାଳନ ଭିଡ଼ିଓ  
ଦେଖିଲି । ୧୦କୁଆ ପାଳନ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଆସିଯାନ ଭାବିତ  
ପାରିବ ନାହିଁଛନ୍ତି ମୁଖ୍ୟ ସ୍କୁଲବିଦର ମଲିକଙ୍କ ସହିତ କଥା ହୋଇପାରିଲି ।  
ତାଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ପରେ ହରିଯାଶାର ସଫିଦୋ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ  
ଥିବା ତାଙ୍କର ଫାର୍ମରେ ୧୦କୁଆ ପାଳନ, ୧୦କୁଆମାନଙ୍କ ପୁରକ୍ଷା,  
ଖାଦ୍ୟବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ବ୍ୟବସାୟ ଆଦି ବିଷୟରେ ପ୍ରାୟ ୩/୪ବିନରେ  
କିଛି ତ୍ରୈମିଂ ପାଇଁ ନିଜ ଗାଁରୁ ଫେରିଆସିଲି । ୧୦୧୯ ମସିହାରେ  
ପ୍ରଥମେ ଆମାଞ୍ଚଳକରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ପରିବାରରେ  
ପରାମର୍ଶ ନେଲି । ଘର ବାରିପାଇଁ ଥିବା ପ୍ରାୟ ୩୦୦୦କୋଟୀର ପୁଣ୍ଡ  
ଜାଗାରେ ଏକଛାତ ଘର ନିର୍ମାଣ କରାଗଲା । ତା' ପରେ ମାସ ପାଇଁ  
ବିକ୍ରି ହୋଇପାରୁଥିବା ବ୍ୟବହାର ୧୦କୁଆ ଯାହାକୁ କେଇଳିରୁ-ହାଇଟ  
ଜ୍ୟାଏୟ, ସୋଭିଏଟ ଟାନଚାଲା, ଗେଜ୍ୟାଏୟ, ମୁଣ୍ଡିଲାଏୟ ଓ ଇଟଟ, ଟାଙ୍କରାଗର

ମୁଣ୍ଡୁୟବରୁ ଠେକୁଆ ପାଳନ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ  
ଭିଡ଼ିଓ ଦେଖିବାକୁ ପାଇ ଏବେ ସେ ଜଣେ  
ସଫଳ ଠେକୁଆ ପାଳକ ଭାବେ ଭଲ  
ରୋଜଗାର କରିବା ସହିତ ନିଜର ନିଆରା  
ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିଛନ୍ତି...

ଜ୍ୟାଷ୍ଠ, ମିଥ୍ର ତ୍ରିତ ଆଦି ଏଟି ପ୍ରଜାତିର ପ୍ରାୟ ୨୦୦ଟି ଠେକୁଆ ମଧ୍ୟରେ  
ପୁରୁଷ ୩୦ଟି ଓ ମାଲ ୩୦କୁଆ ୧୪୦ଟି କଣା ହୋଇଥିଲା । ଘର ନିର୍ମାଣ  
ଓ ୩୦କୁଆ ବାବଦକୁ ମୂଳଧନ ପ୍ରାୟ ୧୦ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଛି ।  
ତେବେ ପ୍ରତି ଦିନ ଗୋଟିଏ ୩୦କୁଆଙ୍କ ପିଲା ସକାଳୁ ପ୍ରାୟ ୧୦୦ଗ୍ରାମ  
ଘାସ, ଅଞ୍ଚପାଣି, ସେହିପରି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ୫୦ରୁ ୫୫ଗ୍ରାମର ପ୍ଯାଲେଟ ପିଡ଼ି  
(୩୦କୁଆ ଖାଦ୍ୟ) ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏହି ପାର୍ମିଟରେ ୩୦କୁଆଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ  
ତାର ଜାଲ, ତାପମାତ୍ରା ପ୍ରାୟ ୧୦ରୁ ୩୦ଟିଗ୍ରାମ ସେଣ୍ଟି ଗ୍ରେଡ଼ ରହିବାପାଇଁ  
ଫ୍ଯାନ, ବିଶ୍ୱାସ ବଲ୍ବ, ପୁଣି ଖାଦିନେ ବିନା ମାଟିରେ ମକା ମଞ୍ଚିରୁ ସୃଷ୍ଟି  
ହେଉଥିବା ଘାସ (ହାଇଟ୍ରୋଫୋନିକ ଫୋଡ଼ର) ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥାଏ ।  
ଏମିତିରେ ଗୋଟିଏ ୩୦କୁଆର ଆୟୁଷ ପ୍ରାୟ ଗୁରୁ ୩ ବର୍ଷ ହୋଇପାରେ ।  
ସେମାନଙ୍କ ଜାବନ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଓଜନ ପ୍ରାୟ  
୪ରୁ ୪୫ଟିଗ୍ରାମ ହୋଇଥାଏ । ସେହିପରି ଗୋଟିଏ  
ମା' ୩୦କୁଆ ୩୨ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୨୩୦୩  
କୁଆ ଜନ୍ମ ଦେଇଥାଏ । ତେବେ ମା' ୩୦କୁଆଟି  
ଗର୍ଭଧାରଣର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଜନ୍ମ ଲାଭକରିବାକୁ  
ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବା ଶାବକ ୩୦କୁଆଙ୍କ ପାଇଁ ନିଜ  
ଲୋମାରେ ଏକ ଶେଷ ଡିଆରି କରିଥାନ୍ତି । ତା'  
ପରେ ମା' ୩୦କୁଆଟାରୁ ଜନ୍ମ ଲାଭ କରିଥିବା  
ଶାବକ ଜନ୍ମରୁ ପ୍ରାୟ ୩୦ରୁ ୪୫ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ  
୩୧ର ମିଥ୍ରକି । ତେବେ ମୋରେ ୩୦ଙ୍କା ଦେଇ



କିଲୋ ଗ୍ରାମ ଓଜନ ହେବାକୁ ପ୍ରାୟ ୩୦ ମାସ ସମୟ ଲାଗେ । ବିଶେଷ କରି ଏପରି ୩୦କୁଆଙ୍କ ପାତଳା ଖାତା ହେଲେ ଓଫ୍ଲୋମାକ ସିରପ୍ ଥିଲେ ପରିପକ୍ଷ ଅଣ୍ଟା ଜର ହେଲେ ପାରାଯିଗାମଳ ସିରପକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପରିମାଣ ପାଣିରେ ଗୋଲେକ ପିଇବା ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ମାସ ପାଇଁ ବିକ୍ରି ହେଉଥିବା ୧କିଗ୍ରା ୩୦କୁଆର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୨୯୫ ଟଙ୍କାରେ ରାଜ୍ୟ ବାହାରକୁ ପଠାଯାଇଥାଏ । ଏବେ ପ୍ରାୟ ୨୩ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଚରେ ପ୍ରାୟ ଦେଇ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଢେବାକୁ ବିକ୍ରି ହୋଇପାରୁଛି । ଏହିତିରେ ପ୍ରାୟ ସବୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଯାଇ ମାସକୁ ପ୍ରାୟ ୨୪୪ ଟଙ୍କାର ଟଙ୍କା ଲାଭ ମିଳି ପାରୁଛି । ଏଠାରେ ନିୟମିତ ଜଣେ ଶ୍ରୀମିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ତା' ପରିବାର ଗୁରୁତ୍ବାଶାଖାରେ ଥାଏଇ । ଅନ୍ୟ ପଶୁ ପାଳନ ତୁଳନାରେ ୩୦କୁଆ ଫାର୍ମରେ କମ ପରିଶ୍ରମ । ସେମାନଙ୍କୁ ୨୫ଥର ଖାଦ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼େ । ଜଣେ ୩୦ହଜାର ଟଙ୍କାରେ ବି ଏହି ପାଳନ ଆରମ୍ଭ କରିପାରିବ । ଏହି ଫାର୍ମ ଦ୍ୱାରା ମୁଁ ଦେଶୀ ଖୁସି ଥାଏ । ଭଲ ଲାଭ ବି ହୋଇପାରୁଛି । ଯଦି ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏଥୁପତି କିଛି ଆର୍ଥିକ ଓ ତ୍ରୈନିଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ୍ବୁ ହୁଏ ତେବେ ଅନେକ ଯୁବତୀ ଯୁବକ ଏହି ୩୦କୁଆ ପାଳନରେ ଉପକୃତ ହୋଇପାରିବେ । ଏହା ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ରୋଜଗାର ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଦେବାରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ ।

- ବନ୍ଦ ବହାରୀ

# ପାଇର ବାନ୍ଦି ଅଷ୍ଟଳ ଷ୍ଟଳ

ବାନ୍ତି କଥା ଶୁଣିଲେ ବି ବାନ୍ତି ଲାଗେ । କିନ୍ତୁ ଜାଣି ଆଶ୍ରମ୍ୟ ହେବେ  
ଏକ ଜଳଚର ପ୍ରାଣୀ ଅଛି, ଯାହାର ବାନ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ଲୋକେ  
ପାଗଳ ଖୁଆନ୍ତି । ଜାରଣ ତାକୁ ପାଇଗଲେ ରାତାରାନ୍ତି ହୋଇଯିବେ  
କୋଟିପତି । ତେଣୁ ଏହାକୁ ପାଇବା ପାଇଁ କିଏ କେତେ ପ୍ରକାରର  
ପ୍ରୟାସ କରନ୍ତି । ସେହି ପ୍ରାଣୀ ହେଉଛି ହେଲୁ ମାଛ । ତେବେ ମନରେ  
ପ୍ରକ୍ଷି ଉଠୁଥୁବ ଯେ, ବାନ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ଏତେ କାହିଁକି ? ସାଧାରଣତଃ  
ମହମ ପରି ତରଳ ପଦାର୍ଥ ହେଲାର ଅନ୍ତରଳାରେ ଥାଏ, ଯାହାକୁ  
ସେ ହଜମ କରି ନ ପାରି ବାନ୍ତି କରି ବାହାର କରିଦିଏ । ବାନ୍ତି କରିବା  
ପରେ ତାହା ଏକ ପଥରର ରୂପ ନେଇଥାଏ । ଆଉ ସମ୍ବ୍ରଦରେ  
ଭାସମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ନିଲେ । ଏହାର ଓଜନ ୧୫ ଗ୍ରାମରୁ ୪୦  
କି.ଗ୍ରା. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଥାଏ । ଏହି ବାନ୍ତିପଥର ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନମୋହକ

ସୁଗନ୍ଧ ବାହାରିଥାଏ । ତେଣୁ ଏହାକୁ ଦାମା ପରମ୍ପରା ତିଆରି କରିବାରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଏତେ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ । ଏହାବାଦ ଏହାକୁ ଆଶ୍ରମ, ସ୍ଵରଗିତ ତେଲ ଓ ଘୋନ ଶିକ୍ଷି ବଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଆଶ୍ରମ ତିଆରିରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ହେଲେ ଶାରାରରୁ ବାହାରୁଥିବା ଏହି ପଦାର୍ଥରୁ କେଉଁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବାନ୍ଧି ବୋଲି କହନ୍ତି ତ ଆଉ କିଏ ମଳ କହନ୍ତି । ଏହାକୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଭାଷାରେ ଏମରଗ୍ରୀୟ କୁହାଯାଏ । କେହି କେହି ଏହାକୁ ଭାସମାନ ସୁନା ବୋଲି ବି କହନ୍ତି । ପ୍ରାଚୀନ ମିଶରରେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଅଗରବତି ତିଆରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏବେ ଆଧୁନିକ ମିଶରରେ ସିରାରେକୁ ସୁଗନ୍ଧିତ କରିବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି । ମଧ୍ୟ ସୁଗନ୍ଧର ସ୍ଫୁରଣପରେ ମୁଣ୍ଡବ୍ୟାଥା, ଥଣ୍ଡା, ପିତ୍ତ୍ଵା ଓ ଅନ୍ୟ ବହୁ ରୋଗର ଆଶ୍ରମ ତିଆରି ପାଇଁ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ।



## ଗୋବର ମୁଦ୍ରା

କର୍ଣ୍ଣାରକ ଓ ତାମିଳନାଡୁ ସାମାର ଏକ ଛୋଟିଆ ଗାଁ ହେଉଛି ଗୁମାତାପୁର। କିନ୍ତୁ ଏବେ ଏହି ଛୋଟ ଗାଁ ସାରା ପୃଥ୍ବୀରେ ପରିଚିତ ଲାଭ କରିଛି। କାରଣ ଦାପାବଳିକୁ ସେମାନେ ଏକ ଭିନ୍ନ ଧରଣରେ ପାଳନ କରି ସେହିଦିନର ଅନ୍ତ କରନ୍ତି। ସେମନରେ ଲାଚମାଟିନୋ ନାମକ ପରିଷରା ରହିଛି; ଯେଉଁରେ ଲୋକେ ଚମାଚେ ପିଙ୍ଗାଫୋପତା କରନ୍ତି। ଏହା ଏକପ୍ରକାରର ଚମାଚେ ଯୁଦ୍ଧ। ସେହିତିଳି ଗୁମାତାପୁର ଗାଁରେ ଲୋକେ ଦାପାବଳି ରାତିରେ ପରିଷରକୁ ଗୋବର ପିଙ୍ଗାଫୋପତା କରନ୍ତି। ଏହି ଗୋବର ମୁଦ୍ରାକୁ ‘ଗୋରେହଙ୍କ’ କୁହାଯାଏ। ଏଥପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରତି ଘରୁ ଗୋବର ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଏ। ତାକୁ ପ୍ରାକ୍ତରେ ଖୁମାଯ ମନ୍ଦିରକୁ ଅଣାଯାଏ। ସେଠି ପୁରୋହିତ ପୁଜାପାଠ କରନ୍ତି। ପରେ ସେହି ଗୋବରକୁ ଗାଁର ଏକ ବଡ଼ ଜାଗାରେ ଛଳାଯାଏ। ଆଉ ଶାର୍ଟ ନ ପିଛି ଲୋକେ



ସେହି ଗୋବର ଗଦା ପାଖକୁ ଆସନ୍ତି। ଗୋବର ଧରି ଜଣେ ଆଉଜଣକ ଉପରକୁ ଫୋପାନ୍ତି। ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଗୋବର ମୁଦ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ। ଲୋକଙ୍କ କିଶ୍ଚାସ ରହିଛି ଯେ, ପୁଜାପାଠ ହୋଇଥିବା ଏହି ପବିତ୍ର ଗୋବର ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଗୋଗ ଭଲ ହୋଇଥାଏ। ଏମିତିକି ଆଗକୁ ରୋଗ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ବି ନ ଥାଏ।



## ଡିଜନ୍‌ସୁର୍‌ପୁରା କରିବ ଉଡ଼ିବାର ଛଣ୍ଡା

ନୀଳ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିବାର ଜଙ୍ଗା ମଣିଷର କାହିଁ କେଉଁ କାଳରୁ ରହି ଥାଏଇଛି। ସେଥିପାଇଁ ଯଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବି କରାଯାଇଛି। ଫଳରେ ଉଡ଼ାଇବାକ ପରି ଆବିଷ୍କାର ହୋଇଛି। କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତେଜ ଭଳି ନିଜେ ଦେଶା ମୋଲାଇ ଉଡ଼ିବାର ଜଙ୍ଗା ପୁରଣ ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା, ଯାହା ଏବେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇପାରିବ। କାରଣ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ କାରି ନିର୍ମାଣ ବିଷୟରେ ଏବେ ତିଆରି କରିଛି ଏଭଳି ଏକ ଡିଜନ୍‌ସୁର୍, ଯାହାକୁ ପିଛି ମଣିଷ ଆକାଶରେ ଆରାମରେ ଉଡ଼ିପାରିବ। ବିଷୟରେ ସହିତ ମିଶି ଆଇଟାଇଭର ପିଟର ସାଲଜମେନ ଏହି ଡିଜନ୍‌ସୁର୍ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି। ଏହାକୁ ପିଛି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଘଣ୍ଟାକୁ ୧୮୭ ମାଇଲ ବେଗରେ ଗଢି କରି ୧୦ ହଜାର ପୁର୍ବ ଉଚ୍ଚତାରେ ଉଡ଼ିପାରିବେ। ଏହାର ତିଜାଇନ ସାଲଜମେନ କରିଛନ୍ତି। ଉଚ୍ଚ ସୁଚର ଚେଷ୍ଟା ମାରଣରେ ଦୁଇଟି କାରନ ପ୍ରପେଲର ଲାଗିଛି, ଯେଉଁରେ ଘରୁ ପ୍ରଥମ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି। ଏଥରେ ପ୍ରାୟ ୨୫୦୦୦ ଆରମ୍ଭିତମର ଗଢି ଓ ୧୪ କିଲୋଟ୍ରିମର ଆଉତ୍ତମତ ଥାଏ। ଏହାର ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତାନ ପାଇଁ ତିଜାଇନର ସେଲଜମେନଙ୍କୁ ଏଲ୍ଲେ ପରିବତମାଳା ଅଞ୍ଚଳର ୧୦,୦୦୦ ପୁର୍ବ ଉଚ୍ଚତାକୁ ହେଲିକପ୍ତର ସାହାଯ୍ୟରେ ଅଣାଯାଇଥିଲା। ହେଲିକପ୍ତର ଦେଇବାପରେ ସେ ଡିଜନ୍‌ସୁର୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ଖୁବ ବୁଝି ବେଗରେ ସଫଳତାର ସହ ଉଠିଥିଲେ। ଆଉ ଏହାର ବେଗ ଦେଖୁ ସମସ୍ତେ ନକିଟ ହୋଇଯାଇଥିଲେ। ତେବେ ଏହାପୂର୍ବରୁ ସେ ୩୦ରୁ ଅଧିକ ଥର ଚେଷ୍ଟା ଉଡ଼ାଇଥିଲେ।



## ଗ୍ରାନ୍‌ଡ୍ରାଇଲ୍: କାନ୍ଦରେ ଚାଷ

ଭୁଲି ବ୍ୟତୀତ ଅନେକେ ଛାତରେ ବି ଚାଷ କରନ୍ତି। କିନ୍ତୁ କେବେ କାନ୍ଦରେ ଯେ, ଚାଷ ହୋଇପାରେ ଭାବି ନ ଥିବେ। ଇସ୍ରାଏଲରେ କିଛି ନୁଆ ପ୍ରଯୋଗ କରି କାନ୍ଦରେ ଚାଷ କରାଯାଉଛି। ଏଠାକାର ଏକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏହି ଚାଷ ଆରମ୍ଭ କରିଛି, ଯାହାର ନାମ ହେଉଛି ଗ୍ରାନ୍‌ଡ୍ରାଇଲ୍। ଏବେ ଏହି କୌଶଳକୁ ବିଜନ୍ତ ଦେଶରେ ଆପଣାଯାଉଛି। ଏହାକୁ ଉର୍ତ୍ତିକାଳ ପାର୍ମି ବି କୁହାଯାଉଛି। ଇସ୍ରାଏଲରେ ଜମି କମ୍ ଥିବାରୁ ଏହି ପଢ଼ିତିରେ କୃଷି କରିବାକୁ ଲୋକେ ଆପଣେଇ ନେଇଛନ୍ତି। ଏବେ ଆମେରିକା, ଚାଇନା ଭଲି କିଛି ଦେଶରେ ବି ଉଚ୍ଚ କୃଷି ପଢ଼ିବୁ ଆପଣାଗଲାରି। ଗ୍ରାନ୍‌ଡ୍ରାଇଲ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସଂଖ୍ୟାପକ ପାଯୋଦ୍ଦିର ଗାୟ ବାରେନ୍ଦ୍ରିୟ ମତରେ, ତାଙ୍କ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସହିତ ଗୁଲାବ ଭଳି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଯୋଡ଼ି ହୋଇଛନ୍ତି। ଉଚ୍ଚ ପଢ଼ିତିରେ କୁଣ୍ଡରେ ଗଛ ଲାଗିଲା କାନ୍ଦରେ ଏଭଳି ଲାଗାଯାଏ, ଯେମିତି କି ତାହା ପଢ଼ି ନାହିଁ। ଆଉ ଜଳ ସିଞ୍ଚନ କରିବା ଲାଗି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ। ଏହି ପଢ଼ିତିରେ ଚାଷ କଲେ ଘରର ତାପମାତ୍ରା ଠିକ ରହେ। ଆଖିପାଖ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷମ୍ୟ ରହେ। ଏହାଦ୍ଵାରା ଧୂମି ପ୍ରଦୂଷଣର ପ୍ରଭାବ ବି କମ୍ ହୋଇଥାଏ।